

Lietuvos ambasadoriaus Washingtonė Vygaudo Ušacko (centre) pastangomis, kai jis Clevelande susitiko su žydų bendruomenės vadais - AJC rajono direktoriumi Dr. Martin Plax, kairėje, ir AJC prezidentu John Siegel - įvyko istorinis susitarimas, kai žydų vadai pažadėjo raginti visus savo skyrius Amerikoje pasisakyti už Lietuvos priėmimą į NATO.

Dr. V. Stankaus nuotr.

BRITŲ MINISTRAS RAGINA LIETUVĄ TAIKYTIS PRIE NATO REFORMŲ

Vilnius, vasario 27 d. (ELTA). Jungtinės Karalystės gynybos ministras Geoffrey Hoon pagyrė Lietuvos pažangą kelyje į narystę NATO, pridurdamas, kad stojimas į Aljansą yra ne konkreti data, o procesas.

Su oficialiu vizitu Vilniuje apsilankęs aukštas svečias susitikime su krašto apsaugos ministru Linu Linkevičiumi kalbėjo apie NATO vykstančias permainas, kai siekiama veikti kylant naujoms grėsmėms, praneša ELTA.

Britų ministro teigimu, tapdama Aljanso nare, Lietuva turi būti pasirengusi aktyviai dirbti NATO vykstančių reformų kryptimi.

Kalbant apie Lietuvos bendradarbiavimą su Rusija ir kitomis Rytų šalimis buvo

pažymėta gerų santykių su Rusija svarba - tai padeda stiprinti regioninį saugumą. Tačiau G.Hoon pabrėžė, kad pastaruoju metu vykstantis NATO suartėjimas su Rusija nereiškia, kad Aljansas iš gynybinės organizacijos gali peraugti į politinę saugumo sąjungą.

Ministras L.Linkevičius papasakojo svečiui apie Lietuvos karių dalyvavimą tarptautinėse operacijose Balkanuose ir planuojamas naujas misijas kartu su Čekijos karo medikais bei Danijos kariais Pietryčių Azijos regione, išpareigojimus parengti karinius vienetus, galinčius dalyvauti bendroje tarptautinėse operacijose.

Svečias buvo supažindintas ir su Lietuvos išpareigojimais,

numatytais pasirengimo narystei NATO veiksmų plane bei spritėmis, kuriose dar reikia padirbėti. Tai - mobilizavimo sistema ir rezervo rengimas.

Susitikime dalyvavęs Karuomenės vadas generolas majoras Jonas Kronkaitis padėkojo Jungtinei Karalystei už suteiktą didelę pagalbą kuriant karių rengimo ir mokymo sistemą, įgyvendinant kitus ilgalaikės paramos projektus.

Dvišaliai ryšiai, euroatlantinės integracijos klausimai, santykiai su kaimyninėmis valstybėmis buvo aptarti ir Jungtinės Karalystės gynybos ministro susitikimuose su Prezidentu Valdu Adamkumi, Seimo Pirmininku Artūru Paulausku, užsienio reikalų ministru Antanu Valioniu.

NUO KOPENHAGOS IKI KOPENHAGOS

Vilnius, vasario 27 d. (ELTA). Danijos Ministras Pirmininkas Anders Fogh Rasmussen palankiai, kaip “įspūdingus” vertina Lietuvos pasiekimus euroatlantinės integracijos procesuose, žada paramą ir nepamiršta savo šalies investuotojų interesų.

Danijos premjeras Vilniuje susitiko su šalies vadovais. Jo vizitas Lietuvoje surengtas Danijai ruošiantis antrąjį šių metų pusmetį perimti pirmininkavimą Europos Sąjungoje. Lietuvos vadovų susitikimuose su Danijos Ministru pirmininku taip pat aptarti dvišalio ir regioninio bendradarbiavimo klausimai, praneša ELTA.

Pokalbyje su Danijos Ministru pirmininku Lietuvos Prezidentas Valdas Adamkus pabrėžė, kad nuosekli ir ilgametė Danijos parama prisidėjo prie Lietuvos euroatlantinės integracijos pažangos.

V.Adamkus sakė, jog Danijai pirmininkaujant Europos Sąjungai Lietuva sėkmingai baigs derybas dėl narystės Europos Sąjungoje. “Tai simboliškai vainikuos mūsų kelią nuo Kopenhagos iki Kopenhagos”, - pažymėjo Prezidentas V. Adamkus.

Kaip žinoma, 1993 metais Kopenhagos viršūnių susitikime buvo priimtas principinis sprendimas plėsti ES. Antrąjį šių metų pusmetį, kai bus sprendžiama dėl naujų narių priėmimo, Europos Sąjungai taip pat pirmininkaus Danija.

A.F. Rasmussen pažymėjo, kad tai, jog Lietuva baigė derybas dėl 23 skyrių, rodo įspūdingą pažangą mūsų šalies kelyje į ES. Jis sakė, jog Danija sieks, kad visos šalys, atitinkančios narystės ES kriterijus, baigtų derybas Danijai pirmi-

ninkaujant šioje europinėje organizacijoje.

Danijos premjeras teigė, kad NATO šalys teigiamai vertina Lietuvos indėlį kovoje su tarptautiniu terorizmu. A.F. ERasmussen užtikrino Danijos paramą visų trijų Baltijos valstybių siekiams tapti NATO narėmis.

Prezidentas V.Adamkus pažymėjo, kad Lietuva suvokia, jog sprendimas dėl narystės NATO bus priimtas atsižvelgiant į konkrečios kandidatės pasirengimą. “Lietuva deda visas pastangas siekdama atitikti narystės reikalavimus”, - sakė valstybės vadovas.

Susitikime taip pat aptarti Lietuvos santykiai su kaimyninėmis Rusija ir Baltarusija.

“Įspūdinga” Lietuvos pažangą euroatlantinės integracijos procesuose Danijos premjeras pavadino ir susitikime su Lietuvos Seimo pirmininku Artūru Paulausku. Kartu jis pabrėžė, kad “vis dar yra tam tikrų barjerų”, kuriuos Lietuva turės įveikti.

Jis susitikime taip pat domėjosi Danijos kompanijos “Danisco Sugar” reikalais ir išreiškė viltį, kad Seimas nepriims sprendimų, galinčių apsunkinti šių Danijos investuotojų veiklą Lietuvoje.

“Danija yra viena didžiausių užsienio investuotojų Lietuvoje, todėl tai, kokios sąlygos suteikiamos čia veikiančioms Danijos įmonėms, būtų rimtas signalas ir kitiems mūsų investuotojams”, pabrėžė A. F. Rasmussen.

Pasak Seimo pirmininko, cukraus rinkos klausimai artimiausioje ateityje turėtų būti sureguliuoti suradus palankų sprendimą visiems cukraus rinkos dalyviams. Savo ruožtu Seimo pirmininkas pasidomėjo, ar Danija, kurios investuotojai aktyviai plėtoja veiklą Lietuvoje, negalėtų prisidėti remiant Lietuvos poziciją derybose su ES derantis dėl cukraus kvotų. “Dabartinė ES siūloma cukraus kvota yra per maža ir Lietuvos poreikių aiškiai netenkina”, sakė A. Paulauskas.

Seimo pirmininkas A. Paulauskas padėkojo už aktyvią Danijos paramą Lietuvai rengiantis narystei NATO ir išreiškė viltį, kad Danijos parama ateityje tik stiprės.

DANIJOS PREMJERO RAGINIMAS

svarbiausias problemas, su kuriomis Lietuva susiduria derybose dėl narystės ES.

Pasak A.Brazausko, pagrindiniai derybų klausimai - Ignalinos AE uždarymas, Konstitucijos pataisa dėl žemės ūkio paskirties žemės pardavimo užsieniečiams ir žmonių kelionės iš ir į Karaliaučiaus sritį.

Daug dėmesio A.Brazauskas skyrė Europos Komisijos

pasiūlytam finansiniam pakeitimui būsimoms ES narėms. Danijos Premjero teigimu, finansinio paketo sąlygas riboja 2000 m. Berlyno viršūnių susitarimas, kai buvo paskirstytas ES biudžetas iki 2006 m.

Anot A.F.Rasmussen, pasiūlyta parama žemės ūkiui yra geriau negu nieko, tuo leisdamas suprasti, kad Lietuvai netapus ES nare, žemdirbiai negaus nieko.

Vilnius, vasario 27 d. (ELTA). Danijos Premjeras Anders Fogh Rasmussen paragino Lietuvą priimti tvirtą išpareigojimą dėl Ignalinos atominės elektrinės uždarymo iki 2009 metų, kadangi tai esminė narystės dėl Europos Sąjungos sąlyga. “Toks išpareigojimas turi būti priimtas iki derybų pabaigos”, - pabrėžė Danijos Vyriausybės vadovas susitikime su Ministru Pirmininku Algirdu Brazausku, kuris svečių informavo apie

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

■ KANDIDATAS Į PREZIDENTUS

Vilnius, vasario 27 d. (ELTA). Centristai viešai prabilo apie savo keliamą kandidatą Prezidento rinkimuose, Seimo narį profesorių Kęstutį Glavecką. Dešiniųjų kandidatą Prezidento rinkimuose centristai žada paremti tik antrajame ture.

Centro sąjungos valdyba, išnagrinėjusi skyrių siūlymus, nutarė artimiausiame tarybos posėdyje teikti K. Glavecką kandidatą Prezidento rinkimuose. Valdyba taip pat pavedė partijos skyriams artimiausiu metu suformuoti rinkimų štabus, kurie turi pradėti pasiruošimą artėjantiems rinkimams, praneša ELTA.

Pasak Centro sąjungos vicepirmininko Algio Čapliko, jau baigta vidinė partijos diskusija dėl kandidato į Prezidentus ir iki šiol buvusios neformalios kalbos.

Galutinis sprendimas dėl Centro sąjungos kandidato Prezidento rinkimuose bus priimtas birželį vyksiančioje jubiliejinėje Lietuvos centro judėjimo dešimtmečio konferencijoje. Pagal Centro sąjungos statutą, kandidatūras rinkimams teikia partijos konferencija, kurioje dalyvauja partijos skyrių bei kitų institucijų deleguoti atstovai.

Centristams viešai prabilus apie savo ketinimus, Moderniųjų krikdėmų idėja centro dešiniosioms politinėms jėgoms sutarti dėl vieno kandidato rinkimuose, kuriuo neoficialiai laikomas dabartinis šalies vadovas Valdas Adamkus, tampa vis mažiau reali. Savo kandidatus į Prezidentus jau yra oficialiai paskelbę konservatoriai, krikščionys demokratai. Neabejojama, kad kandidatą rinkimuose kels besisteigiantys liberalai demokratai ir kitos vidurio dešinės politinės jėgos. Centristai žada paramą vidurio dešiniųjų jėgų kandidatui tik rinkimų antrajame ture.

“Tai, kad dalyvaus Prezidento rinkimuose ponai Valdas Adamkus, Kazys Bobelis, Eugenijus Gentvilas, Andrius Kubilius, nereiškia, kad centristai dešiniojo kandidato neparems antrajame ture. Kol kas mes matom tik tokią poziciją”, - sakė Centro sąjungos lyderis K. Glaveckas.

■ LIETUVOS FORUMAS PRADEDA VEIKLA

Vilnius, vasario 23 d. (ELTA). Vilniuje vykusioje steigiamojoje konferencijoje įkurtas Europos Sąjungos ateities Lietuvos Forumas. Jį įsteigė Lietuvos mokslo, meno, piliečių, nevyriausybinių, verslo, profesinių ir kūrybinių sąjungų atstovai.

Forumo Tarybai vadovaus Lietuvos mokslų akademijos viceprezidentas Algirdas Gaižutis. Jo pavaduotojais yra Europos judėjimo Lietuvoje pirmininkas Rimantas Dagys, Lietuvos ir užsienio šalių draugijų asociacijos vadovas Bronislovas Genzelis, Lietuvos teisės universiteto ES teisės katedros vedėjas Saulius Katuoka.

Europos Sąjungos ateities Lietuvos Forumo Taryboje yra 39 nariai - mokslininkai, menininkai, politologai, profesinių, kūrybinių ir verslo organizacijų atstovai.

Forumas sieks įtraukti šalies visuomenę į plačią diskusiją apie Europos ateitį ir Lietuvos vietą besikeičiančioje Europos Sąjungoje. Ši naujai įsteigta organizacija skatins piliečių aktyvumą ir pateiks Lietuvos Seimo ir Vyriausybės atstovams Konvente savo idėjas bei pasiūlymus dėl Europos Sąjungos reformų, plėtros ir ateities.

■ Į JĮ BET KAS GALI MĖTYTI PLYTAS

Seimo Europos reikalų komitetas palaiko vyriausiąją euroderybininką Petrą Auštrevičių, o Marijampolės apskrities žemdirbių jam pateiktus kaltinimus ir reikalavimą atsistatydinti laiko nepagrįstais.

Vasario 25 d., kaip praneša ELTA, Seimo Europos reikalų komitetas parlamento vadovo pavedimu apsvarstė Marijampolės žemdirbių kreipimąsi dėl vyriausiojo euroderybininko. Komitetas įvertino vyriausiojo derybininko darbą kaip kompetentingą ir gerą. Seimo Europos reikalų komiteto pirmininkas Vytenis Andriukaitis po posėdžio priminė, kad P.Auštrevičiaus veiklą palaikė ir Lietuvos forumo dėl ES ateities steigiamosios konferencijos dalyviai.

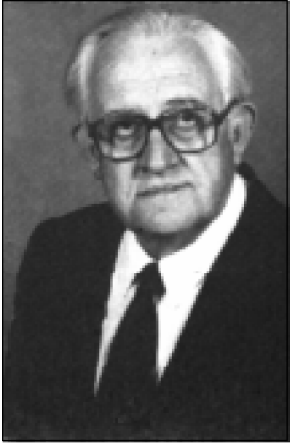
Jeigu forumas, kuriame atstovaujama daugiau kaip 160 organizacijų, palaiko vyriausiąją derybininką, tai pakankamai solidus visuomenės balsas, sakė V.Andriukaitis.

Anot jo, P.Auštrevičius dirba labai sunkiai, sudėtingai, o kaip žmogus yra sunkioje padėtyje, “nes į jį bet kas gali mėtyti plytas”.

“Būti derybininku, reiškia, kad tu eini per gruodą, per akmenis ir tu susilauksi priekaištų netgi tuo atveju, jei padarysi viską iki galo, nes derybose yra milijonai interesų”, - vaizdžiai aiškino Seimo Europos reikalų komiteto pirmininkas. Anot jo, kaip specialistas P.Auštrevičius yra geras, aktyvus, puikiai moka kalbas, gerai žino derybų su ES skyrius ir problematiką.

Lietuvių grįžimo į tėvynę informacijos centras

TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

Algirdas Pužauskas

Prezidentas George W.Bush, pradėdamas savo trumpą kelionę į Aziją, pirmiausia sustojo Aliaskoje, kur pasakė kalbą karo aviacijos angare amerikiečiams kareiviams ir jų šeimų nariams. Prezidentas pasakė, kad Amerikai reikėtų ieškoti naftos Aliaskoje, nes priklausymas nuo užsienio naftos šaltinių yra grėsmė JAV saugumui. Mes turime naudoti

TARP DRAUGŲ AZIJOJE

Koizumi padėtį Japonijos politikoje, pavadindamas premjerą “didžiuoju reformatorium”, kuris išves Japoniją iš ekonominio atoslūgio. Jis paaiškino japonų reporteriams ir parlamento nariams, kad Amerikai labai svarbus taikingas Ramiojo vandenyno regionas, kuriame viešpatautų pastovumas ir gera valia, taika ir laisvė. Prieš išvykdamas iš Japonijos į Pietinę Korėją prezidentas Bush turėjo priešpiečius su imperatorium Akihito jo imperiniuose rūmuose. Prezidento delegacijos eilėse Japonijoje pasirodė ir Valstybės sekretorius Colin Powell. Jis gavo Japonijos premjero Koizumi sutikimą tarpininkauti pagerinant JAV santykius su Irano vyriausybe, su kuria Amerika neturi diplomatinių santykių jau nuo ajatolos

valstybės suėmė ir apie 40 įtariamųjų perdavė Amerikos teisingumo įstaigoms. Prezidentas Bush pabrėžė, kad Amerika gins nuo priešų Pietinę Korėją, Tailandiją, Australiją, Filipinus ir kitas pastovumo siekiančias šalis.

Pačiame Afganistane minia religinių piligrimų nužudė laikinosios vyriausybės aviacijos ministrą Abdul Rehman. Nėra visiškai aišku, kodėl jis buvo nužudytas. Kai kurie šaltiniai teigia, kad ministras bandė pasinaudoti nedideliu keleiviniu lėktuvu, pakilti iš Kandahar oro uosto ir skristi į Indiją tarnybiniais reikalais. Kiti tvirtina, kad jis buvo užmuštas suokalbinkų pačioje vyriausybėje, nes priklausė monarchistų partijai. Suokalbėje dalyvavę aukšti pareigūnai iš gynybos, teisingumo

JAV prez. George Bush praeina garbės sargybą, kurį lydi Pietų Korėjos Užsienio reikalų ministras Choi Seung-hong, kairėje, kai jis lankėsi draugiškoje valstybėje prieš išvykdamas į Kiniją. AP

savo naftą, kalbėjo prezidentas, pirmąsyk aplankęs Aliaskos valstiją, kur gyvena daug gamtosaugos idealistų, kurie bijo pažeisti gyvūnijos apsaugą ir teises. Tokių gamtosaugos veikėjų yra ir Kongrese, kurie jam trukdo pradėti Aliaskoje naujus naftos gręžinius. Skundai dėl gyvūnų teisių yra pasiekę net federalinius teismus. Prezidento žodžius kareiviai, susirinkę 650 mylių į pietus nuo Arktikos laukinio valstybinio draustinio, priėmė draugiškai nes kalbėtojas pabrėžė ir ekonominę naftos šaltinių naudą valstijai ir valstybei.

Prezidentas Bush aplankė Japoniją, Pietinę Korėją ir Kiniją. Savo kalboje Japonijos parlamente prezidentas pabrėžė JAV dėkingumą Japonijos vyriausybei už paramą kovoje prieš pasaulinį terorizmą. Jis sustiprino premjero Junichiro

Khomeini laikų 1979 m. Amerikai būtų naudinga sužinoti, kur stovi dabartinė Irano vyriausybė. Ar ji eina su tarptautiniais teroristais, ar ji padeda teroro organizacijoms gaminti masinio naikinimo ginklus, ar siekia pastovumo ir ramaus gyvenimo? Japonijos vyriausybė pažadėjo išaiškinti šią mįslę.

Prezidento Bush kelionė Azijos šalyse į keblią padėtį pastatė Pietų Korėjos vyriausybę. Šiaurinės Korėjos diktatorių kaip tik šventė savo gimtadienį, 60 metų sukaktį. Įvyko nemažas kariuomenės paradas. Šiaurinė Korėja kaltino Ameriką, kad ji toliau okupuoja Pietinę Korėją, kur šio vizito proga įvyko piktos demonstracijos prieš JAV. JAV spaudoje nemažai buvo rašoma apie Singapuro, Malezijos, Filipinų vyriausybių veiklą prieš teroristus, kuriuos tos

ministerijų, veikiant ir kabineto žvalgybos pareigūnams. Po nužudymo keli aukšti pareigūnai pasprukę į Saudo Arabiją, kuri pažadėjo juos suimti ir perduoti Afganistano premjerui Karzai. Šis pasmerkė šią politinę žmogžudystę.

Kiekvienas musulmonas bent sykį savo gyvenime privalo aplankyti šventąjį islamo miestą Mėką, Saudo Arabijoje. Tokių keliautojų buvo prisirinkę ir Kandahar oro uoste. Čia nėra oro takų didesniems lėktuvams, uostą vartoja tik nedideli lėktuvai. Sakoma, kad minia, laukdama lėktuvo, išgirdo, kad ministras pasiėmė vienintelį lėktuvą, palikdamas religinius keliautojus be lėktuvo. Tai ir buvusi nužudymo priežastis. Premjeras Karzai pažadėjęs išaiškinti, kas ir kodėl nužudė ministrą ir

(Nukelta į 3 p.)

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

DIRVA

TEL. (216) 531-8150

FAX. (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19191 CLEVELAND, OHIO 44119-0191
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: EDITORIAL BOARD

DIRVA (UPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0191

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. Published weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. - Subscription per year - \$35.00, first class - \$58. Single copy - 70 cents. Air mail overseas - \$110.00.

Prenumerata metams - \$35.00, pusei metų - \$20.00, pirma klase - \$58. Oro paštu į užsienį metams - \$110.00. Atskiro numerio kaina - 70 centų. Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

LIETUVOJE ANTROJI NACIONALIZACIJA

Lietuvos Respublikos Prezidentas gruodžio mėnesio pabaigoje vetavo Seimo priimtus nutarimus dėl Piliečių nuosavybės teisių į nekilnojamąjį turtą. Jis nepritarė Seimo įstatymui panaikinti teisėtiems savininkams galimybę susigrąžinti patalpas, kuriose gyvena nuomininkai, net ir tada, jei nuosavybės teisės į tas patalpas jau buvo perleistos.

Nepriklausomybės atstatymo pradžioje buvo panaikinti “įstatymai, kuriuos dar 1940 m. priėmė Lietuvos liaudies seimas”. Vienas tokių ir buvo žmonių nekilnojamo turto atėmimas arba nacionalizacija. Dabartinėje Lietuvos Konstitucijoje pasakyta, kad nuosavybė neliečiama.

Kai sausio 12-ąją dieną, prieš Sausio 13-ąją, kurią minima Lietuvos laisvės apgynimo diena, už kurią paaukota daugelio gyvybių kaina, Seimo nariai rinkosi į neeilinį posėdį, kurio darbotvarkėje buvo kaip elgtis su Prezidento veto. Ir sausio 15 d. Seimo posėdyje tas veto buvo panaikintas, nes 81 Seimo narys balsavo už jo panaikinimą, 30 - prieš ir 2 - susilaikė. Prezidento veto atmesti reikėjo bent 71 balso. Atmetus Prezidento veto Seimo restorane susirinkę naujosios socialdemokratų partijos nariai garsiai šventė savo pergalę. Seimas gi pasiūlė valstybei išmokėti tokių patalpų savininkams kompensaciją, o nuomininkams leisti jų nuomotus butus sau privatizuoti.

Jau praėjusiais metais, kai visos kairiosios partijos - Lietuvos demokratinė darbo, Lietuvos socialdemokratų ir Lietuvos socialliberalų - susivienijo ir sudarė naują vyriausybę, kuriai pradėjo vadovauti buvęs Lietuvos komunistų partijos sekretorius Algirdas Brazauskas, Seime prasidėjo siūlymai pakeisti įstatymus socializmo pusėn - teisėtiems savininkams negrąžinti namų, jei nuomininkai nesutinka pasilikti nuomininkais. Net ir jau grąžintuose namuose duoti teisę nuomininkams nusavinti butus, nors tas namas nėra jų, o teisėto savininko. Lietuvos visuomenėje kilo didelis nepasitenkinimas, nes Seimas pasielgė nežmoniškai. Lietuvoje grįžta socializmas Seimo daugumos noru. Bet kurios valstybės buvimo ir stiprybės pagrindas yra teisingumas. Lietuvos valstybė nuo to pagrindo tolsta. Tokią išvadą galima daryti, kai Seimo valia buvo pakeistas turto grąžinimo įstatymas.

Valdantieji Lietuvą šiuo būdu nori išspręsti savininkams grąžintuose namuose gyvenančių nuomininkų reikalą pačių žmonių sąskaita. Savininkams norima sumokėti mažytes kompensacijas, kurios neprilygsta tų namų ir tų butų vertei. Ir tai jau yra apgaulė. Daugelis nuomininkų gyvena svetimuose namuose ne savo valia ir tokių žmonių sunkia padėtimi ir spekuliuoja valdančioji dauguma - valstybės mastu atsikratyti tų žmonių problemomis ir visa tai išspręsti savininkų sąskaita. Šiuo būdu einama prieš visame pasaulyje gerbiamą nuosavybės teisę ir prieš amžiais buvusį teisingumo supratimą Lietuvoje. Plėšiko atimtas ir kitam atiduotas daiktas dar netampa jo nuosavybe.

Atrodo, kad tai daugumai Seimo priimtina, nes jį sudaro žmonės, kurie per 50 metų okupacijos nelaikė ir dabar turbūt nelaiko to prieš žmoniškumą, svetimo turto pasisavinimo nusikaltimu. Nuomininkai neturėtų leisti būti valdančiosios daugumos įrankiu, tapti antrosios nacionalizacijos aukomis ir vadovautis tik teisingumo principu. Komunistinė sovietų okupacija nuskriaudė Lietuvos savininkus, bet ir išlaisvintoje šalyje atimta nuosavybė neatgaunama.

S. Tūbėnas

ŽIEMOS OLIMPIADA SU SUTEPTA VĖLIAVA IR LIETUVOS REPREZENTACIJA

Manau, kad visi, kurie televizijoje žiūrėjome 2002 m. olimpiadą, esame nusivylę, kad Lietuvai nesisekė. Bet reikia žinoti, kad ką pasėsi - tai tą ir pjausi. Latvija turėdama mažiau gyventojų ir maždaug tokią pat geografinę padėtį ir klimatą beveik vienodą, sugėbėjo būti atstovaujama 51 sportininko. O Lietuva vos 8-nių. Kam rūpi Lietuvos reprezentacija, turėtų priežastis surasti. Žinome, kad parengti olimpinę komandą ar pavienius sportininkus yra ne mėnesių, bet metų darbas ir tai daug kainuoja.

Reikia turėti sąrašą visų valstybinių įstaigų, ir kiek joms į metus yra skiriama pinigų. Ir paskaičiuoti, ar to paties darbo nebūtų galima už mažesnę sumą atlikti? Manau, kad patikrinus visų įstaigų atliekamus darbus - būtų galima gana didelę sumą sutaupyti. Kol valstybė neturi užtenkamai pinigų, sportui, menui ir tinkamai Lietuvos reprezentacijai, tai visokios premijos turi būti panaikintos. Jeigu kas nenorėtų premijų atsisakyti, tai manau, kad tai kėdei užpildyti gal dešimt tinkamų kandidatų atsirastų. Ir aukštuosius mokslus baigusiems nereikėtų darbų kitose valstybėse ieškoti. O didžiausias pinigų maišas - tai Lietuvos Seimas, kurį tik gerai

papurtyti reikėtų, kad pinigai pradėtų byrėti!

Pirmiausiai Seimas yra žymiai per didelis. Antra, gal pusė jo narių neturi jokio supratimo apie įstatymų rengimą, bet jame sėdi ir visokiomis privilegijomis naudojasi. Savaime aišku, nes 141 seimūnas turi teisę po pasaulio užkampius važinėti. Tai pinigų nebėra sportininkams į olimpiadą pasiųsti. O pinigų reikia ne tik į olimpiadą pasiųsti, bet ir porą - trejetą metų juos olimpiadai parengti!

Savo kiemo šiukšles surinkę, dabar galime ir į olimpinį kiemą pasidairyti. O šių metų olimpiadoje daug ir per daug tų šiukšlių buvo! Tai viena, tai antra ir trečia valstybė protestavo dėl teisėjų, aiškiai matomo šališkumo. Bet beveik visos atsimušė į “teisėjų neklaidingumo” sieną. Matydamos, kad ir olimpiada tapo tik didžiųjų pasirodymo vieta, savo protestus pradėjo reikšti, kad protestuodamos prieš olimpinių tradicijų (olimpiadose nėra didelių ar mažų valstybių, o tik dideli sportininkai, kurie yra pagerbiami), protesto ženkle uždarymo išskilmėse nedalyvaus!

Esu daugelį olimpiadų atidžiai sekęs. Tai neatsimenu, kad kurioje nors tiek daug tų skundų būtų buvę! Šioje olim-

Juozas Žygas

piadoje pati olimpiadų idėja buvo paneigta! Olimpiadose visos valstybės, didelės ar mažos, turi būti vienodai vertinamos. Teisėjų pareiga tėra tik dalyvių sportinį lygį, o ne jų atstovaujamų valstybių dydį vertinti. Prancūzė teisėja viešai prisipažino, kad ji pasidavė rusų spaudimui. Jai buvo atimtos teisės teisės ir ji susipakavo ir išvažiavo, bet buvo diskvalifikuota tik 4-riems metams. Manyčiau, kad tokie teisėjai turėtų teisių nustoti visam gyvenimui. Tuomet gal rimčiau į savo pareigas žiūrėtų!

Manyčiau, kad tik aklas ar trumparegis, galėjo nepastebėti, kad Lietuvą atstovaujanti ledo šokėjų pora, buvo neteisingai vertinama. Jie savo programą atliko be priekaištų. Tačiau tos poros, kurios griuvo - gavo aukso ir sidabro medalius! Tokie teisėjai sutepa visos olimpiados aureolę! Pasaulyje, kuris yra pilnas sukčiavimų ir jėgos demonstravimų, Olimpiados stovėjo aukščiau - lyg Olimpo kalne. Bet kuomet ir jos į purvą pateko - tai nėra vidurnakčio miego vertos!

TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

Atkelta iš 2 p.

nubausti kaltininkus. Oro uoste kilo ir demonstracijos prieš amerikiečius bei anglus taikos prižiūrėtojus. Afganai, įsigiję bilietus į Saudo Arabiją,

skundėsi, kad net ir sovietų okupacijos laikais valdžia leisdavo atlikti šventąją “Hajjį” kelionę, o dabar “amerikiečiai” ir anglai kelionę uždraudė. Sostinėje Kabul minia puolė anglų karo sar-

gybinius, kurie atsišaudė ir sužeidė keliolika žmonių. Nužudyto ministro laidotuvėse pirmąsyk buvo iškelta nauja Afganistano vėliava: raudona, žalia, juoda ant auksinio stiebo.

Keliais sakiniiais

- **Afganistane** opiumo aguonų augintojai vėl pradėjo gan pelningą narkotikų auginimą, manydami, kad dabartinė vyriausybė neturės priemonių uždrausti šį biznį. Taliban valdžia buvo auginimą uždraudusi, tas pakėlė tarptautines opiumo kainas. JAV narkotikų draudimo administracijos direktorius, kalbėdamas Atstovų rūmuose apie Afganistano įnašą į heroino gamybą, pabrėžė, kad Afganistanas užima 70 procentų pasaulio opiumo produkcijos. Direktorius Asa Hutchins sakė, kad neapdirbto opiumo 100 kilogramų duoda augintojui 1,533 dolerius.

Didžią pajamų dalį augintojai gauna iš Europos. Blogiausia, kad didelę narkotikų dalį sunaudoja patys afganai. Pakistane, Quetta mieste, narkotikų vartotojai gyvena miesto centre po tiltu su kitais adiktais. Pakistane apie 5,000 gyventojų turi vos vieną gydytoją, vieną psichiatrą pusei milijono žmonių. Tie specialistai neturi priemonių padėti žmonėms, įpratusiems į narkotikus. Vien Pakistane adiktų skaičius pakilo iki 5 milijonų iš 150 milijonų gyventojų. Bijoma, kad tas sergančių skaičius vis didės, jei atpigs Afganistano auginamos aguonos.

- **Amerikos Kongreso** delegacija vasario 16 lankėsi Gudijos sostinėje, tarėsi su užsienio reikalų ministru Mikhail Khvostov ir gynybos ministru Leonid Maltsev. Kongresmenų delegacijai vadovavo New Jersey respublikonas atstovas Jim Saxton. Jis priekaištavo Gudijos ministrams, kad iš patikimų šaltinių gautomis žiniomis Gudija pardavinėja teroristams užsienyje ginklus, amuniciją ir teikia karinį parengimą piktos valios valstybėms ir jų teroro grupuotėms. Gudija tas žinias paneigusi, o kongresmenai

(Nukelta į 4 p.)

Kultūros ir meno organizacijos neišvengiamai taps viešosiomis įstaigomis, kur vyks verslo ir meno populiarinimo susilieėjimas. Dėl to valstybės dotacijos kultūrai ir menui sumažės trečdaliu, nors kultūrinis gyvenimas ir toliau gyvės. Švietimo sistemoje didės susirūpinimas neefektyvia auklėjimo sistema, įstatymo neveiksnumu. Bus grįžtama į tautinės mokyklos vystymo koncepciją, atkreipiamas ypatingas dėmesys į tautos istorijos dėstymą, tautinį- patriotinį auklėjimą, tautinio olimpinio judėjimo įgyvendinimą. Mokyklose nusistovės normatyvinis pagal amžių fizinis parengimas su atestacija. Lietuvos mokyklos autoritetas didės įvedus tvarką švietimo sistemoje, peržiūrėjus mokytojų kvalifikacijas,

LIETUVOS VALSTYBĖS EVOLIUCIJA ATEINANČIAME DEŠIMTMETYJE III

Prof. Arimantas Dumčius

Kauno Medicinos Universitetas, Lietuvos žmogaus teisių gynimo asociacija

įsamoninus vaikus ir jų tėvus, kad būsimasis pilietis mokykloje privalo įgyti ne tik teisių supratimą, bet ir rimtas pareigas visuomenei ir savo Tėvynei. Tuo būdu švietimo koncepcijoje sąvoka”...ugdyti pasaulio pilietį “ turės prasiplėsti į “...ugdyti sąmoningą lietuvio-europiečio savivoką”. Dabartinis švietimo įstatymas to nedraudžia, tačiau tai priklauso pirmiausia nuo mokyklos administracijos, pačių mokytojų, nuo mokyklos bendruomenės. Minimios sritys

labiausiai domins ateities Europos Sąjungą, tai mus stimuliuos pasitempti. Lietuvos vyriausybės galų gale supras, kad iš globalizacijos ir informacinių pasaulio technologijų reikia išsivinti racionaliausias ir pelningiausias sritis. Todėl po 3-4 metų visi bendrojo lavinimo vidurinių mokyklų moksleiviai privalės laikyti kompiuterinio raštingumo egzaminus. Švietimo ir valstybinės įstaigos pereis į lietuvių kalbos vartojimą plačiai naudojamose kompiuterių progra-

mose, didės visuomenės imlumas žinių ekonomikai. Tačiau mokslas ir švietimas sunkiai prisitaikys prie kintančių verslo ir visuomenės poreikių, vis dar silpnai juos įtakos. Didėjant pareikalavimui, 2003 metais bus įkurtas Mokslo ir technologijų departamentas. Apie 2004-5 metus bus užbaigta universitetinių ir valstybinių mokslo institutų reforma. Jų sumažės beveik pusiau. Verslo bendruomenės ir nevyriausybinės organizacijos panašiai kaip kultūros ir meno sferose įgys vis didesnį vaidmenį aukštųjų mokyklų ir mokslo institutų valdyme.

Socialinė demokratija

Socialinės demokratijos uždavinys-krašto ūkio gerovę padaryti visos tautos gerove. Lietuva dar labiau kopijuos tas šalis, kurios perėjo prie socialinės rinkos ekonomikos, kur pirmenybę turi darbo problemų sprendimas. LR Seimas ratifikuos Europos socialinę Chartiją. Ateities valstybės vizijoje turėsime pasirinkti stiprios valstybės - tautos visuotinės gerovės valstybės-kūrimo modelį. Toliau politinių partijų įtampų šaltiniu bus ginčai, ar pasirinkti liberalesnį, reformų kelią, kuris spartina ūkio plėtrą bei ateities gerovę, bet verčia pasirūpinti savimi patiems, ar socialesnį, mažinantį turtinius skirtumus, kur valstybė ir bendruomenė prisi-

ima atsakomybę už kiekvieną, nors tai silpnina valstybę, kelia grėsmę atsilikti. Šio dešimtmečio viduryje politinių jėgų sutarimo pagrindu bus pasirenkamas vidurio kelias-via media, čia derinami laisvosios (liberaliosios) ir valstybės reguliuojamos rinkos modeliai. Toks tarpinis ekonomikos vystymo ir socialinio gyvenimo saikingo reguliavimo modelis yra palankiausias tautinės gerovės valstybės kūrimui. Kas gi sekantį dešimtmetį stumtelės mus į priekį? Susidariusi ekstremali situacija, kuri, kaip Baltijos kelyje, paskatins didėjančią inteligentijos ir visos visuomenės suaktyvėjimą bei susivienijimą, nuoseklų balansuotą Tautos Atgimimą, kurį neabejotinai skatinsėjimas į ES. Juk pagal A. Smitą (1991) “tauta yra pirminės politinės ištikimybės pagrindas”. Europos valstybės panašiais atvejais visada atsi- gręždavo į savo tautas ir panaudodavo jų galias. Čia ir toliau reikės vengti tautinio radikalizmo (nacionalizmo) apraiškų, neleisti paternalistinės diktatūros įsigalėjimui.

Ūkio sferoje teks peržiūrėti veiklos efektyvumo, darbo našumo, žmonių užimtumo ir teisingesnio atlyginimo problemas. Gamyba, prekyba, paslaugos bus efektyvios, teisiškai nustačius verslų, ypač smulkiojo verslo, ir valstybės santykius. Mokesčių lygis Lietuvoje bus pasirenkamas žemesnis nei ES, todėl patrauklumas investicijoms didės. Kelis kartus padidės lietuviškų prekių, ypač maisto produktų, paklausa Rytuose.

(Bus daugiau)

Viena Viktoro Kapočiaus nuotrauka iš ūkininkų demonstracijos Lietuvoje.

TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

Atkelta iš 3 p.

Keliais sakiniais

ispėję, kad tokia prekyba atnešianti Gudijai ekonomines sankcijas.

• **Prancūzija** vasario 18 d. oficialiai panaikino savo valiutą “franką” ir perėjo į “eurą”. Pirmas frankas buvo auksinė moneta, išleista 1360 metais. Iš Europos šalių sąjungos kraštų tik Britanija, Danija ir Švedija pasiliko su savais pinigais, o 11 priėmė naująjį eurą. Visuomenė priėmė naująjį pinigą palankiai, už pakeitimą pasisakė pagal opinijos tyrimus net 61 proc.

• **Nepal** karalystėje komunistai, seką Kinijos Mao Tse-tungo liniją, puolė valdžios įstaigas, kareivines, policijos įstaigas, nužudė 129 žmones. Karalystės valdžia mano, kad sukilėliai turi apie 4,000 vyrų. Ginklus jie pagrobė pirmiausia puldami ginklų sandėlius.

• **Vasario 14 d.** nafta turtin-gas Bahrain šeikas Hamad bin

Isa Al Khalifa pasirašė dekretą, kuris skelbia valstybėlę prie Persų įlankos konstitucine monarchija. Bus demokratiniai rinkimai į savivaldybes ir dviejų dalių konstitucinį parlamentą. Vieną dviejų dalių parlamento skirs pats monarchas. Jis nebus vadinamas šeiku ar emiru ar princu, o paprastai “karaliumi”, o 600,000 gyventojų valstybėlė bus vadinama Bahrain karalyste. Iki šiol tik Kuwait teturi žmonių renkamą parlamentą, nors ir ten neleidžiama rinkti moterų.

• **Rusijos** karo laivyno viršininkas admirolas Vladimir Kuroyedov paskelbė, kad jau buvo išaiškinta, kad povandeninis karo laivas “Kursk”, nuskridęs su 118 jūreivių 2000 metų rugpjūčio mėn. Barents jūroje nuskendo po viduje laivo sprogusio netinkamo torpedos kuro užtaiso. Dar

tiriama ar neįvyko susidūrimas su kitu povandeniniu laivu, tačiau tą galimybę paneigė televizijos pranešime dalyvavęs vyriausias Rusijos prokuroras Vladimir Ustinov, sakydamas, kad po mėnesių išsamaus tyrinėjimų nustatyta, kad jokio kito laivo nelaimės vietoje nebuvo sprogimo metu.

• **Filipinuose** Tabiawan miestelio turgavietėje ir kino salės pašonėje, netoli vietos, kur apsistojo JAV kareiviai, atvykę paruošti Filipinų kariuomenės kovai su teroristais, sprogo granata užmušusi penkis filipiniečius. Spėliojama, kad ją susprogdino musulmonai teroristai.

• **Buvęs Izraelio** premjeras Benjamin Netanyahu pareiškė Izraelio televizijoje, kad reikia leisti dabartiniam Palestinos vadovui Arafatui išvažiuoti, pasitraukti į pensiją, nes su juo toliau negalima ieškoti taikos.

KELYJE EUROATLANTINĖS BENDRIJOS LINK

Svarbiausi Lietuvos žingsniai vadybos, ekonomikos ir socialinėje srityse, integruojantis į Europos Sąjungą (ES) ir NATO, numatyti ir aptarti Lietuvos karo akademijoje kovo 1 d. rengiamoje konferencijoje “Lietuva Euroatlantinėje bendrijoje”.

Konferencijoje Krašto apsaugos ministras Linas Linkevičius apžvelgė NATO vaidmenį krašto apsaugoje. Apie Lietuvos perspektyvą besintegruojančiame pasaulyje kalbėjo Prezidento patarėjas Albinas Januška. Karo akademijos viršininkas plk. Algis Vaičieliūnas skaitė pranešimą apie valdžios ir visuomenės dialogą permainų epochoje, o Lietuvos, kaip regioninės valstybės, perspektyvas nagrinėjo Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto direktorius Raimundas Lopata.

Aktualias derybų dėl narystės ES problemas konferencijoje gvildeno vyriausiasis euroderybininkas Petras Auštrevičius. Žiniasklaidos vaidmenį artėjant narystei ES ir NATO pristatė Lietuvos radijo ir televizijos generalinis direktorius Valentinas Milaknis.

Kauno technologijos, Vilniaus Gedimino technikos ir Lietuvos teisės universitetų mokslininkai skaitė pranešimus apie mokslininkų vaidmenį NATO ir ES programose, integracijos strategiją, jos ekonomiką bei finansus, taip pat viešojo administravimo tobulinimą.

Kovo 1 dieną vykusią konferenciją organizavo, kaip praneša ELTA, Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademija, Kauno technologijos universitetas bei Lietuvos radijas ir televizija.

Tik šventėme vieną iš svarbiausių dienų Lietuvos istorijos kalendoriuje - Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo šventę ir rušiamės paminėti Kovo vienuoliką, antros Nepriklausomybės skelbimo šventę.

Valstybių suverenitetas yra palyginus modernus konceptas - kylantis iš karališkų imperijų griuvėsių, ir remiantis demokratiškumo ir žmonių lygybės filosofijos.

Kur tik tas suvereniteto konceptas buvo moderniojoje istorijoje užgniaužtas - tai visur matėsi diktatorių, totalitarų, autokratų pėdsakai.

Laisvi kraštai, tvirti savo jėgoje, įstatymuose ir santykiuose su kaimynais - švenčia savo Nepriklausomybės šventes, kaip savaime aiškų faktą.

Mes, lietuviai, patyrę Nepriklausomybės užgniaužimą, minėjome tą šventę pilną pusę šimtmečio išeivijoje, kaip atsiminimo, ryžto ir siekio šventę, tikėdami - kiti sakė nerealiai tikėdami, kad tą Nepriklausomybę atgausime.

Tas ryžtas mus jungė, mus rišo savo siekyje ir padėjo mums išlaikyti savo tautiškumą, kultūrą ir kalbą svetimose šalyse, kurios prigludė mūsų tėvus ir daugelį mūsų pačių, kai šimtai tūkstančių iš rytinės Europos turėjo apleisti savo kraštus vengiant totalitarinio teroro mirtinų nasrų.

O mūsų broliai ir seserys Lietuvoje, okupuoti svetimo

krašto piktybine, totalitarine sistema, tyliai atsiminė ankstyvesnius Nepriklausomybės metus, kai Lietuva brendė kaip Nepriklausoma Valstybė po Pirmo Pasaulinio karo ir jungėsi pilnai į Europos valstybių bendruomenę. Europoje, ypačiai rytų Europoje, vystėsi jaunos demokratijos, bet daugelis jų, deja, su laiku buvo užgniaužtos fašizmo ir komunizmo srovėse.

Yra įvairių istorikų ir analitikų teigiama, kad nei fašizmas, nei komunizmas nebūtų įsigalėję Europoje 20-tam amžiuje, jei Europos jaunos demokratijos būtų veikusios efektyviau, kitaip sakant, jei tų kraštų vadovai būtų pasišventę daugiau dirbti savo tėvynių ir žmonių labui, o ne savo labui.

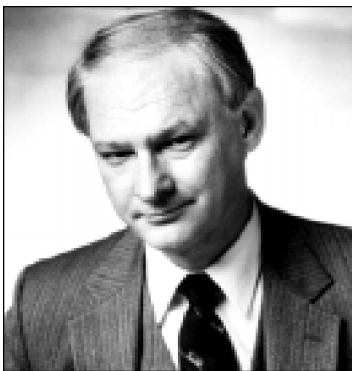
Nors ir mūsų broliai ir seserys Lietuvoje išgyveno 50 metų rusų okupacijos, jie nepasidavė totalitarinei sistemai ir ne tik išlaikė galias fizines ir dvasines kančias, bet sugebėjo išlaikyti savo ryžtą išlikti lietuviais, plėsti savo kultūrą, išlaikyti savo tikybą ir siekti naujos Nepriklausomybės dienos. Ta diena prieš dešimtmetį išaušo. Per tą laiką mes patyrėme naujų iššūkių.

Kaip į juos reaguoti?

Lietuviai išeivijoje anksčiau manė, kad Lietuvos okupacija bus trumpa, kad teks

PO VASARIO ŠEŠIOLIKTOSIOS - KAIP ATSILIEPSIM Į NAUJUS IŠŠŪKIUS?

Algis Rukšėnas

Algis Rukšėnas, rašytojas ir publicistas, International Service Center Clevelande egzekutyvinis direktorius visada aktyviai reikšėsi lietuviškoje veikloje.

James A. Ross nuotr.

grįžti į laisvą Tėvynę. Metams bėgant, ir Lietuvos Nepriklausomybės minėjimų skaičiui daugėjant, lietuviai išeivijoje tapo prigludžiančių valstybių piliečiai. Kiti pilnai įsijungė į tų kraštų gyvenimą - nutautėjo. Šiandien gyvena visa karta išeivijoje, kuri yra gimusi išeivijoje.

Ar jie gali iš viso skaitytis išeiviais? Ar jie nori skaitytis išeiviais? Kas traukia juos būti lietuviais? Ar pareiga? Ar meilė? Ar galimybė, kad jie vieną dieną grįš į Lietuvą ir ras ten vietą?

O mūsų broliai ir seserys Lietuvoje, matosi, ryžtasi atkurti kraštą gyvenant komunizmo griuvėsiuose. Yra daug pažangos, bet daugelis stebi, kad ta pažanga dar šiandieną džiaugiasi tik mažas sluoksnius lietuvių gyventojų.

Su pagrindu teigiama, kad daugiau nei 100,000 lietuvių - daugumoje jaunųjų - yra išvykę į pasaulį rasti geresnį gyvenimą. Ar patys lietuviai - tuštinant savo kraštą - atliks ką rusai komunistai nesugebėjo padaryti per 50 metų?

Kodėl tokia emigracija vyksta? Ar daugelis lietuvių neturi vilties, kad jų vadovai gali paruošti tinkama pagrindą geresniam politiniam ir ekonominiam gyvenimui? Lietuviai atvykę po Antro pasaulinio karo bėgo nuo smurto ir galimos neteisėtos mirties. Ar Lietuvos jaunimas jaučia - nors daugiau abstraktiškai - panašią grėsmę? Visuotinį nualinimą?

Kas šiandieną mums išeivijoje duoda tautišką įkvėpimą?

Lietuvos Nepriklausomybės šventė yra proga, o gal ir pareiga, tokius klausimus giliai svarstyti.

Kodėl tautos švenčia Nepriklausomybės šventes? Kadangi tos šventės simbolizuoja tų tautų fizinę vietą šiam

pasaulyje... žemės plotus, kitų pripažintus, kuriuose jie laisvai, gali vystyti savo pačių esmę - savo tautiškumą, kultūrą, tikybą, meną, politinį išsilavinimą ir pajėgumus valdyti save ir kurti galimybes savo žmonėms vystyti jų gabumus, pajėgumus, ir ramiai džiaugtis savo kasdieniniu gyvenimu.

Švenčiant Lietuvos Nepriklausomybės Šventę, mes pripažįstame savo praeitį, savo šaknis, atsimename savo tautos kančias ir atsiekimus, teigiame, kad esame tos tautos nariai, dalinamės jos unikalumu ir ryžtamės tą tautą išlaikyti ateityje. Nepriklausomybės šventė nėra vien politinė išraiška - politinis atsiekimas - kad valstybė sugebėjo kada nors nubrėžti sau rubežius tarp kitų valstybių.

Lietuvos Nepriklausomybės Šventė yra taip pat ir atestatas, kad mes esame ypatinga tauta su savo kalba, papročiais, istorija, tikėjimais ir ateities viltimis, kurių šaknys yra geografinės valstybės ribose, šiaurės Europoje prie Baltijos jūros, bet kurios šakos yra išsiplėtusios per visas pasaulio šalis.

Nepriklausomybės šventė, vienyje mus visus - teigia mums progą įkvėpti naujai savo tautiškumo esmę ir pareigą atsakyti tuos klausimus, kurie lėmė mūsų tautos ateities likimą.

VAŠINGTONE VĖL RINKSIS LIETUVIŲ JAUNIMAS

2001 m. kovo 10 d. vykusio jaunimo sąskrydžio akimirkos: LR ambasadoje JAV koncertuoja G.Paškevičius.

R. Kačinsko nuotr.

Kovo 9-10 d.d. LR ambasada JAV savo duris tradiciškai atvers lietuvių jaunimui. Į kasmetinį Vašingtono/Baltimorės Lietuvių Jaunimo Sąjungos drauge su LR ambasada JAV rengiamą jaunimo sąskrydį pakviestas atvykti JAV studijuojantis Lietuvos bei

Amerikos lietuvių jaunimas. Dalyvauti susitikime taip pat pakviesti pagrindinių Amerikos lietuvių organizacijų vadovai. Sąskrydį, skirtą pažymėti Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dieną, globoja LR ambasadorius JAV Vygaudas Ušackas.

SKAUTAI PAMINĖJO ĮKŪRĖJO DIENĄ

Viso pasaulio skautai paminėjo vasario 22-ąją - Įkūrėjo dieną: 1857 m. vasario 22 d. Londone gimė skautų judėjimo įkūrėjas lordas Robert Baden-Powell, praneša ELTA.

1907 m. Didžiojoje Britanijoje prasidėjęs skautų sąjūdis netrūko greitai persikelti į visas pasaulio šalis. Šiandien skautų judėjimas vienija daugiau kaip 28 milijonus skautų ir skaučių 216-oje valstybių ir teritorijų.

Vilniuje šią dieną paminėjo, kaip informavo Elta Vilniaus skautų centras, visos sostinėje veikiančios skautų organizacijos. Į iškilmingą rikiuotę, kuri vyko skvere prie Pranciškonų bažnyčios Trakų gatvėje, susirinko Lietuvos skautijos Vilniaus ir Jūrų

skautų kraštų, Lietuvos Europos skautų asociacijos, Lietuvos skautų sąjungos, Akademinių skautų sąjūdžio bei Lietuvos lenkų harcerių sąjungos nariai.

Savo sveikinimą skautų organizacijoms atsiuntė Prezidentas Valdas Adamkus, kuris jaunystės metais buvo įsitraukęs į skautų judėjimo veiklą. Šiltą ir vienijančią sveikinimo kalbą tarė Vilniaus skautų centro direktorė Jolita Buzaitytė Kašalynienė, kuri vylėsi, kad skautai ir skautės ir toliau bendradarbiaus.

Po rikiuotės Pranciškonų bažnyčioje buvo aukojamos skautiškos šv. Mišios, kurias koncelebravo kun. Antanas Saulaitis SJ. Po mišių skvere visi susirinko pabendrauti ir pasivaikinti skautiškoje vakarieneje prie fakelų. Nenukaldomas šaltukas visus vertė dainuoti ir žaisti, šildyti karšta arbata ir sriuba. Vėliau šventė persikėlė į Vilniaus skautų centrą, kur visi galėjo pabendrauti prie karštos arbatos puodelio.

LIETUVIŲ RADIOJO PROGRAMA girdima pirmadieniais 9:30-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis dr. Giedrė Kumpikas, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687. Fax: (718) 479-8923. E-mail: LithNY@AOL.com arba amberwings@mac.com

BE IŠKILMIŲ

Valdo Adamkaus inauguracijos Prezidento poste ketvirtųjų metinių proga vakar nerengta jokių iškilmių. Valstybės vadovas surengė tik spaudos konferenciją, kurios metu buvo išdalyta statistinė informacija apie Prezidento veiklą. Spaudos konferencijoje V.Adamkus perskaitė trumpą pareiškimą, atsakė į žiniasklaidos klausimus.

Lietuvos veliava iškeliama Ohio sostinės (Columbus) aikštėje. Iš k.: LR garbės konsulė I.Bublienė, Clevelando LB pirmininkė M.Nasvytienė, Clevelando ALTO pirm. Algis Pautienis, Ohio valstybės gubernatoriaus atstovas - direktorius kultūriniais reikalams August T.Pust ir Clevelando ALTO astovė E.Nainienė.

Vasario 16-tos eiga Clevelande prasidėjo su Plain Dealer aprašymu 2-15-02 kad atvyksta LR ambasadorius Vygaudas Ušackas. Tą pačią dieną LR Garbės konsulė, Alto ir Bendruomenės atstovai su Ohio gubernatoriaus atstovu, direktorium kultūriniais reikalams August Pust iškėlė Lietuvos trispalvę Ohio sostinės rūmų aikštėje Columbus, Ohio.

Tikrai istorinis momentas, 2-17-02 įvyko pasitarimas LR Garbės konsulato Clevelande patalpose, kartu dalyvaujant LR Garbės konsulei Ingridai Bublienei ir JAV LB Visuomeninių reikalų tarybos nariui ir Clev. LB vicepirmininkui dr. V. Stankui, kai Clevelando American Jewish Committee skyriaus nariai dr. Martin Plax, AJC rajono direktorius, AJC prezidentas John Segel ir AJC associate direktorė Jennifer Tucker užtikrino ambasadoriui V. Ušackui, kad AJC remis Lietuvos narystę į NATO. Dr. Plax paminėjo, kad jau tarėsi tuo reikalu su AJC egzekutiviniu direktorium David Har-

Kleb.G.Kijauskas, Clevelando miesto tarybos narys Michael Polensek, Ohio gubernatoriaus atstovas August T.Pust, Clevelando LB pirminkė M.Nasvytienė, Euclid miesto tarybos prezidentas E.Gudėnas, LR amb.V.Ušackas, LR garbės konsulė I.Bublienė Vasario 16-tosios šventės metu.

CLEVELAND, OH

SĖKMINGA VASARIO 16-oji NE LIETUVIŲ TARPE

ris New Yorke ir atstovu Harold Turner ir su AJC European Affairs atstovu Washington Rabbi Andrew Baker. Ambasadorius su juo jau tarėsi Washingtone, dirbs per 22 AJC skyrius Amerikoje kreipdamiesi į JAV Senatą. Prieš pasitarimą dr. Plax ir prezidentas Siegel suspėjo aprašyti 2-15-02 Cleveland Jewish News laikraštyje ir per internetą apie Lietuvos valstybės Torų perdavimą žydams ir kad Lietuva verta žydų paramos siekiant NATO narystę.

Grandinėlės šokėjais gėrėjosi žiūrovai.

LR ambasadorius V.Ušackas su gėlėmis prie buvusio Lietuvos prezidento Antano Smetonos ir jo žmonos Sofijos kapo.
Dr. V. Stankaus nuotraukos

Susitikimas su lenkų atstovais. Iš kairės: Amerikos Lenkų Kongreso Ohio apygardos pirm. John Borkowski, amb.Vygaudas Ušackas ir Amerikos Lenkų Kongreso Ohio apygardos vicepirm. dr. Mitchell Bienia pasisakė už Lietuvos priėmimą į NATO.

Dr. Plax jau anksčiau senatoriaus G. Voinovich sušauktam tautybių NATO posėdyje irgi pareiškė kad AJC remis Lietuvą į NATO. Prieš Clev. LB ir Alto skyriaus rengiamą minėjimą ambasadorius taip pat susitiko su Lenkų Amerikos Kongreso Ohio apygardos prezidentu John Borkowski ir vicepirmininku dr. Mitchell Biena NATO plėtros reikalais.

Ambasadoriaus Ušacko pristatymas Clevelando verslininkams Key Tower, Squire Sanders advokatų firmos patalpose buvo surengtas World Trade Center Cleveland, LR

Garbės Konsulato Clevelande ir Squire Sanders. Nors buvo Prezidento diena ir nedirbo valdžios įstaigos, bet ankstyvą aštuntos valandos rytą Clevelando merė Jane Campbell ir virš 50 įtakingų amerikiečių atidžiai išklausė įtikinančius ambasadoriaus per gerą valandą pasakytus žodžius, kad Amerikai verta su Lietuva prekiauti. Visiems patiko ambasadoriaus išsireiškimas: “Kad Lietuva eksportuoja ir krepšininkus į Ameriką, kaip Cleveland Cavaliers Žydrūną Ilgauską”.

Pristatymo moderatoriai buvo World Trade Center Cleveland egzekutivinis direktorius David Yen ir Squire Sanders atstovas advokatas Theodore Theofrastous. David Levy šį įvykį aprašys Crain’s Cleveland Business žurnale, o merė Jane Campbell padėkojo ambasadoriui už pakilų pristatymą ir įteikė jam Clevelando miesto Garbės proklamaciją.

Ambasadorius davė interview reporterei Elizabeth Sullivan. Straipsnis buvo atspausdintas 2-24-02 sekmadienio Plain Dealer. Vėliau pietavo Union Club su Clevelando diplomatinio korpuso nariais ir Dievo Motinos parapijos klebonu Gediminu Kijausku.

Ir nuostabu, kad apart dalyvavimo oficialioj Vasario 16-tos programoje, dar aplankė Prezidento Smetonos kapą, Lietuvių kultūrinius darželius, ligonius.

Turim džiaugtis kad ambasadorius suspėjo tiek daug per tokį trumpą laiką. Clevelando lietuviams garbė, kad tokia šviesi ir gabi asmenybė, kaip ambasadorius Ušackas, mus aplankė.

Dr. Viktoras Stankus

“TAUPA” KLESTI IR AUGA

Kaip ir kasmet, šiemet vasario 24 d. po pamaldų Dievo Motinos parapijos salėje įvyko tradicinis “Taupos” narių metinis susirinkimas. Valdybos ir administracijos nariams susėdus už stalų, direktorių tarybos narys Algis Rukšėnas trumpu žodžiu pasveikino susirinkusius ir pradėjo susirinkimą. Po jo kalbėjo advokatas Algis Širvaitis. Perskaičius dienotvarkę, ilgametis “Taupos” išdininkas Rick Hallal trumpai nušvietė kooperatyvo finansinį statusą, kuris iš tikro yra labai geras. Kelis entuziastingus žodžius tarė kooperatyvo vadovas Aleksas Spirikaitis ir pareiškė padėką parapijos klebonui kun. Gediminui Kijauskui už leidimą sekmadieniais naudotis parapijos patalpa, o valdybos pirmininkas Egidijus Marcinkevičius su dideliu entuziazmu pasakė, jog “Taupa” auga, kad remia organizacijas, ir nuoširdžiai dėkojo jos nariams bei rėmėjams.

Dienotvarėje numatyti rinkimai neįvyko, nes nebuvo reikalo perrinkti puikiai vei-

kiančią administraciją ir valdybą. “Taupa” pasižymi gausia parama tiek lietuviškai spaudai, tiek jaunimo ir kitoms organizacijoms. Vartant metinę apyskaitą tenka pasigėrėti, kad per vienerius metus “Taupos” pajamos padidėjo net 11,000 dolerių. Visiems atvykusiems buvo išdalinti metinės apyskaitos lapai, iš kurių galima pasidaryti išvadą, kad “Taupa” yra stipri ir saugi finansinė institucija, taip pat aukštai įvertinta net trijų valdžios revizijos įstaigų, o revizijos raportų kopijas galima gauti “Taupoje”.

Svarbu dar pastebėti, kad “Taupos” narių metiniai susirinkimai vyksta sklandžiai, be ilgų kalbų ar debatų, todėl jie baigiasi per labai trumpą laiką. Stebint laikrodį, šių metų susirinkimas teuztruks kelias minutes po pusvalandžio. “Taupai”, jos vadovybei bei administracijai reikia palinkėti tolimesnės sėkmės ir skatinti asmenis, kurie dar nėra “Taupos” nariais, įsijungti į jų eiles.

Aurelija M. Balašaitienė

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

METAMS - \$35,

PUSEI METŲ - \$20,

PIRMA KLASE - \$58,

ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ METAMS - \$110.00

JURGINĖS PADANGĖJE

Sekmadienį prieš Pelenų dieną po 10:30 val. ryto Mišių parapijos salėje buvo Užgavėnių blynų priešpiečiai. Šio renginio dalyviai buvo pavaišinti skaniausiais Clevelande blynais.

Kasmet kovo 4 d. švenčiama Lietuvos globėjo Šv. Kazimiero šventė. Štai kelios mintys iš Jurginės biuletenio. Kažkas kartą apibūdino šventuosius kaip “Nepaprastus žmones, kurie įvykdė nepaprastus dalykus”. Kas iškėlė Šv. Kazimierą į šventuosius buvo tai, kad būdamas religingas, jis atsisakė savo karališ-

kos padėties. Gyvendamas paprastą gyvenimą, jis pasišventė padėti vargšams, kaip ir Šv. Pranciškus darė. Jo meilė ir atsidavimas Dievui ir jo pamiltiems kraštams - Lietuvai ir Lenkijai, taip išskyrė jo pavyzdį mums visiems, kad jis tapo paskelbtas visuotinės Bažnyčios šventuoju. Mes ne vien galime stebėti jį kaip šventumo pavyzdį, bet taip pat galime melstis jo užtarimo, kad Lietuva toliau klestėtų kaip laisvas kraštas ir kad Bažnyčia Lietuvoje augtų bei Lietuvos Tikėjimas toliau plistų.

Ger.J.

Tėvas Juozas ir Larry Stochl iškepė skaniausius blynus Clevelande.
G.Juškeno nuotr.

CHICAGO, IL

“VARDAN NEDALOMOS TAUTOS”. Čikagoje bus nepaprastas įvykis mūsų kultūrinėje veikloje - literatūrinio konkurso “Vardan nedomos tautos” premijų įteikimas Kovo 11-osios - Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo 12 metų sukakties proga. Šventė įvyks kovo 10 d., 4 val. po pietų, Jaunimo centre. Ten bus paskelbta kas laimėjo tris premijas ir už ką. Vertinimo komisiją sudarė Lietuvos rašytojų sąjungos pirmininkas, kritikas Valentinas Sventickas, rašytojas Eugenijus Ignatavičius, abu iš Lietuvos, rašytoja Danutė Bindokienė, pedagogė Stasė Petersonienė ir rašytojas publicistas Vytautas Volertas iš Amerikos. Jiems teko labai sunkus uždavinys, nes turėjo perskaityti ir įvertinti beveik šimtą rankraščiuose atsiųstų kūrinių.

Šventėje pagrindinį žodį tars “Draugo” vyr. Redaktorė Danutė Bindokienė, kalbės Lietuvos Respublikos atstovas, o meninę dalį atliks vokalinis Ričardo Soko moterų ansamblis.

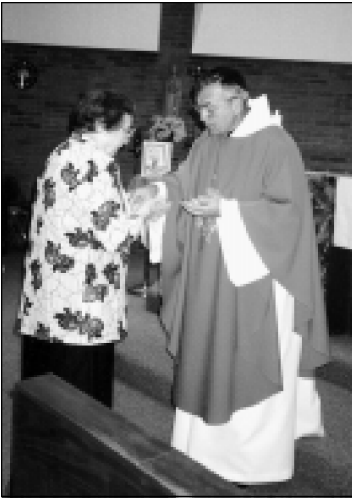
Premijos paskirtos slapyvardžiais pasirašiusiems laureatams: pirmoji - 5,000 dol. Jonui Petraičiui, antroji - 3,000 dol. Juozui Gniuždai ir trečioji premija 2,000 dol. Gilvydui. Premijų mecenatas - mūsų tautos filantropas dr. Jonas Adomavičius. Konkursą

pravedė “Lietuvių balsas”, kuris leidžiamas Čikagoje.

Amerikos Lietuvių tautinė sąjunga rengia Kovo 11 d. Lietuvos nepriklausomybės minėjimą. Minėjimas vyks 2002 m. kovo 10 d., sekmadienį, Pasaulio lietuvių centre Lemonte. Programoje: 10:30 val. r. —vėliavų pakėlimas prie paminklo, vainikų padėjimas. Žodį tars inž. Eugenijus Bartkus. 11 val. r. - šv. Mišios, 12:30 val. p.p. - minėjimas didžiojoje salėje. Pagrindinis paskaitininkas - advokatas Povilas Žumbakis. Meninę programą atliks Algimantas Barniškis. Lietuvių visuomenė yra kviečiama Kovo 11 d. minėjime gausiai dalyvauti.

Lijanos Kopūstaitės-Pauletti baigiamasis DePaul universiteto rečitalis įvyko vasario 23 d. universiteto koncertų salėje. Ji baigė ne tik solinio dainavimo, bet ir muzikos studijas, reikalingas jos profesijai. Universitetas jai suteikė pilną stipendiją, o jos balso mokytoja yra garsioji solistė Catherine Malfitano, kuriai už valandą mokymo reikia mokėti 125 dol., tačiau Lijanai pačiai nereikėjo mokėti, nes ir už tai atlygino universitetas. Rečitalyje klausytojų tarpe buvo ir lietuvių. Klausytojai sol. L. Kopūstaitėi gausiais plojimais išreiškė padėką už labai meniškai atliktą rečitalį.

CLEVELAND, OH

Vyskupas Roger Griess, OSB, Kristaus Karaliaus koplyčioje laimina Dr.Nelės Juškėnienės rankas, Marymount ligoninės gydytojų prisiminimo Mišiose.
G.Juškeno nuotr.

PLAUKSIM PER MARIAS KANADON

Clevelando dienraštis *The Plain Dealer* pranešė žinią JAV Didžiųjų ežerų pakrančių gyventojams apie ateityje plauksiančius keltus iš JAV krantų į Ontario provincijos uostus. Rudeniop galėsime keltais keliauti: iš Toledo į Windsor pralošti pinigus; iš Sandusky į Leamington vasarvietę. Kiek vėliau iš Clevelando plauks keltai į Port Stanley, Ont., ir iš Erie, PA., į Port Dover, Ont.

Be to, iš Port Clinton/Catawba Island pradės plaukioti trečias keltas į Erie ežero salas. Spėjama, kad laiks nuo laiko iš Vermilion, OH, irgi plauks keltas į Erie ežero salas.

Tokios keltų kelionės laukiamos jau 50 metų. Daug kartų buvo žadėta, bet iki šiol dar to nesulaukėme. Ne vien Erie ežere, bet ir kituose ežeruose žadamos keltų kelionės. Michigano ežere norima pradėti keltų tarnybą iš Milwaukee į Muskegon, MI. Rochester, N.Y. mieste šnekama apie keltų plaukimą Ontario ežerų į Toronto, Ont. Tai nėra nauji atradimai. Kadais (apie 1900 m.) Erie ežere skersai ir išilgai žmonės keltais keliaudavo iš Buffalo į Toledo arba iš Clevelando į Kanadą. Po Antrojo pas. karo greitkelių tinklo išplėtimas ir automobilių gamyba tapo kasdienybe ir keltų kelionės nutrūko. Po pernykščių metų rugsėjo 11 d. sutrikimų, oro uostuose ir pasieniuose atsirado nepaprasti susigrūdimai. Kanados pareigūnai rado sprendimą gabenti lošikus ir važmą keltais (vandens keliais) ir tikrinti juos uostuose.

Ger.J.

KOVO 30-JI - GYDYTOJŲ DIENA

Prieš 160 metų, 1842 m. kovo 30 d., dr. Crawford W. Long Jeffersono mieste, Georgia, panaudojo pirmą kartą eterį užmigdydamas ligonį operacijai. Nuo to laiko gydytojai deda pastangas mažinti ligonių kančias. Tas įvykis paskatino kasmet tai minėti kaip Gydytojų dieną (Doctors Day). Eteris buvo

naudojamas operacijoms iki 20-jo šimtmečio vidurio, kada tapo atrasti nauji anestezijos vaistai bei gydymo būdai.

Švęsdami Didįjį Šeštadienį prisiminkite savo maldose ir gydytojus, kurie saugo jūsų sveikatą bei mažina kančias. Kartu pasveikinkite savo gydytoją.

Ger.J.

LOS ANGELES, CA

Izabelė Oksienė

92-ASIS GIMTADIENIS

Vasario 12-tą dieną gražiai draugų ir artimųjų būry, devyniasdešimt antrą gimtadienį atšventė visų mylima ir gerbiama Los Angeles lietuvių viensėdijos ilgametė gyventoją, jurbarkietė Izabelė Oksienė.

Dar Čikagoje gyvendami Leonas ir Izabelė Oksai, tuoj po Antrojo pasaulinio karo tik pradėję kurtis bendrame gyvenime, sugebėjo sudaryt dokumentus ir atvažiavusiems padėt įsikurti, net keturiasdešimčiai Vokietijos stovyklose vargusių tautiečių. O kiek jie siuntinių pasiuntė, nei patys nebesuskaičiavo.

Atsikėlę į Los Angeles gyventi, Oksai nedelsdami įsijungė į tuomet dar labai nedidelės lietuvių grupės kultūrinę ir religinę veiklą, matė, pergyveno telkinio ir parapijos augimą ir daug prisidėjo prie jo išsivystymo. Daugelį metų veiklūs Tautinės S-gos LA skyriaus nariai, stambūs Tautinių namų dalininkai, Leonas net ketverias kadencijas išbuvęs valdybos vicepirmininku.

Izabelė priklauso Birutietėms, Lietuvos dukterims, dvidešimtį metų Katalikių moterų organizacijos kuopos pirmininkė. Abu su vyru visą

gyvenimą priklausė Lietuvos Vyčiams, Piliečių klubui ir kitoms dėmesio vertoms grupėms.

Amžinybėn palydėjusi vyrą, Izabelė nenuleido rankų ir nepasitenkina gyventi pračities prisiminimais. Ji, kiek jėgos leidžia, visur ir visada dalyvauja lietuviškuose renginiuose, organizatorių paprašyta skanų pyragą ar savo pagarsėjusį lietuvišką sūrį atneša. Izabelė visuomet, be išimties, skaidriai ir viltingai žiūri į gyvenimą, tvirtai tiki šviesėjančia Lietuvos ateitimi. Oksai visuomet buvo stambūs ir dosnūs aukotojai šalpos, kultūros ir lietuvybės reikalams. Izabelė tą tradiciją noringai tęsia, dar ir nuolatos remdama vis didėjančią sąrašą artimesnių ir tolimesnių giminių Lietuvoje. Nei brandus amžius, nei kovos su įvairiais negalavimais nepakirto Izabelės gero ūpo, dvasios stiprybės, sugebėjimo bendrauti ir būti mėgiamai tiek vyresniųjų, tiek ir jaunimo tarpe.

Sveikiname Tave, Zabeliuke, ir linkime dar daug gražių, saulėtų vasario dvyliktų. Buvai ir esi pavyzdžiu, kaip reikia vertinti gyvenimą ir dėkoti Aukščiausiam už gausias Jo palaimas.

Rūta Sakienė

LIETUVA IR PASAULIS

V.ADAMKUS: LIETUVA NETURI ATIMTI SAU GALIMYBĖS PASTATYTI NAUJĄ, ŠIUOLAIKIŠKĄ BRANDUOLINĮ REAKTORIŲ

Vilnius, vasario 27 d. (ELTA). Lietuva neturi atimti sau galimybės pastatyti naują, šiuolaikišką branduolinį reaktorių, atitinkantį Europos Sąjungos saugumo ir aplinkosaugos reikalavimus. Taip mano Prezidentas Valdas Adamkus.

Jo nuomone, Europos Komisijos reikalavimą Lietuvai išsipareigoti uždaryti antrąjį Ignalinos atominės jėgainės reaktorių 2009 metais “galima svarstyti tik tada, jei Europos Komisija ir Europos Sąjungos valstybės išsipareigotų padengti žymią dalį su uždarymu susijusių kaštų, kad Lietuva pajėgtų spręsti anksčiau laiko kilusias technologines, ekonomines ir socialines problemas”. “Tikiu, kad ši Lietuvos pozicija derybose bus apginta”, - sakė V.Adamkus.

ELTA praneša, jog trečiadienį Lietuvos nacionaliniam radijui komentuodamas kai kurių politikų nuomonę, jog antradienį Prezidento išsakyta pozicija dėl Ignalinos atominės elektrinės ateities neva skiriasi nuo pozicijos, iki šiol galiojusios derybose dėl narystės Europos Sąjungoje, šalies vadovas Valdas Adamkus pasakė: “Esu įsitikinęs, kad Ignalinos atominė elektrinė negali būti uždaryta. Man Ignalinos atominė elektrinė reiškia daugiau nei du reaktoriai - tai infrastruktūra, žmonės ir jų likimai. Tai reiškia, kad Lietuva neturi atimti sau galimybės pastatyti naują, šiuolaikišką branduolinį reaktorių, atitinkantį Europos Sąjungos saugumo ir aplinkosaugos reikalavimus. Tai mano kategoriška pozicija, kuria, tikiu, vadovausis Lietuvos derybininkai”.

“Mūsų galutinis tikslas lieka tas pats - susitarti dėl energetikos skyriaus ir dar šiemet baigti derybas, kad 2004 metais Lietuva būtų pasirengusi priimti narystės Europos Sąjungoje išsipareigojimus”, - tvirtino V.Adamkus.

“Europos Sąjunga reikalauja, kad Lietuva jau šiemet išsipareigotų 2009 metais uždaryti Ignalinos jėgainės antrąjį reaktorių. Esu tikras, kad Lietuva pati nepajėgi to padaryti”, - sakė V.Adamkus.

LENKIJOS SEIMAS SUSIRŪPINĖS LIETUVOS LENKŲ PADĖTIMI

Lenkijos Seimo ryšių su užsienio lenkais komisija antradienį priimtame nutarime paragino šalies Užsienio reikalų ministeriją imtis priemonių Lietuvos lenkų mažumos teisėms užtikrinti, praneša PAP-ELTA. Komisija pareiškė esanti susirūpinusi blogėjančia lenkų mokyklų padėtimi kaimyninėje šalyje.

Kaip pažymima nutarime, sausio 16 d. Lietuvos švietimo ir mokslo ministras priėmė direktyvas tautinių mažumų švietimo sistemai. Pagal šį dokumentą, Lietuvos valdžia nefinansuos vadovėlių paskutinių klasių moksleiviams - vienuoliktokams ir dvyliktokams - vertimo. Be to, lenkų kalba nebus privaloma brandos egzaminų disciplina. Ar laikyti jos egzaminą, turės spręsti patys moksleiviai. Deputatų nuomone, toks sprendimas menkina lenkų kalbos prestižą.

Draugijos “Lenkų bendruomenė” pirmininkas profesorius Andrzej Stelmachowski pabrėžė, kad Lietuvos vyriausybė apskritai neskiria pinigų lenkų mokykloms. Pasak jo, vienoje vietovėje lenkų mokykla glaudžiasi trijuose apgriuvusiuose mediniuose pastatuose. Užuo juos suremontavusi, valdžia netoliese pastatė lietuvišką mokyklą, kurią lankyti panoro tik du mokiniai. O lenkų mokykloje mokosi 170 moksleivių.

Be to, kaip pažymėjo Andrzej Stelmachowski, netrukus lenkų mokyklose gali iškilti kadru problema, kadangi direktoriai lietuviai nenoriai priima į darbą jaunus mokytojus. Jo nuomone, Lenkijos ir Lietuvos santykiams aktualūs švietimo klausimai turi būti sprendžiami ne ministerijų, o premjerų lygiu. “Lietuvos švietimo ir mokslo ministerijoje dirba užkietėję nacionalistai”, - teigė profesorius.

Nuomonei apie blogėjančią lenkų mokyklų padėtį Lietuvoje pritarė ir kiti posėdyje dalyvavę Lenkijos Seimo deputatai bei Užsienio reikalų ir Nacionalinio švietimo ministerijų atstovai.

Šiuo metu Lietuvoje yra 121 lenkų mokykla. Jose mokosi 22 tūkstančiai moksleivių.

LIETUVOS SEIMO DELEGACIJA IŠVYKO Į KONVENTĄ

Vasario 27 d. Lietuvos Seimo delegacija išvyko į Briuselį dalyvauti Konvente dėl Europos Sąjungos ateities. Lietuvos parlamento delegaciją Konvente sudaro Seimo vicepirmininkas, Europos reikalų komiteto pirmininkas socialdemokratas Vytenis Povilas Andriukaitis ir liberalas Alvydas Medalinskas. Jų pavaduotojai - Rolandas Pavilionis iš Socialliberalų ir Dalia Kutraitė-Giedraitienė iš Nepriklausomos frakcijų.

Į pirmąjį Konvento susitikimą, kuris prasidės ketvirtadienį, išvyko visa Lietuvos Seimo delegacija. Konvente bus aptariami klausimai, susiję su ES raida, struktūra ir perspektyva.

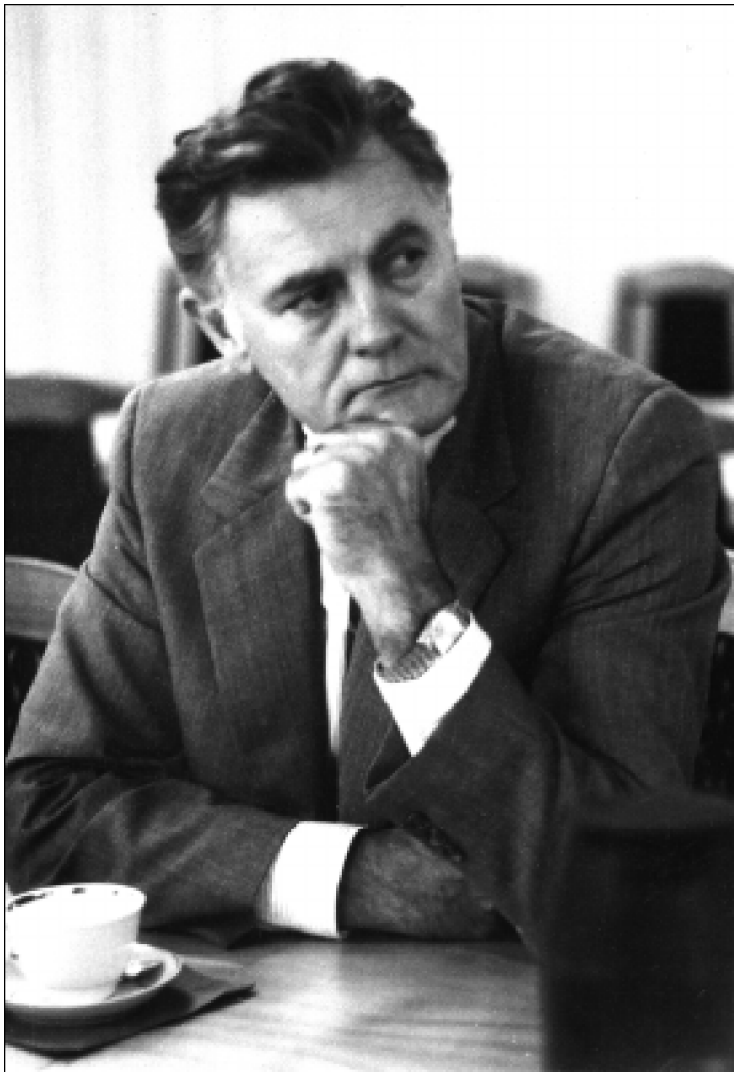
PREZIDENTAS PRADĖJO PENKTUOSIUS METUS

Vilnius, vasario 26 d. (ELTA). Likus maždaug trims šimtams dienų iki kadencijos pabaigos Prezidentas Valdas Adamkus pasiryžęs suspėti pasiekti, kad būtų užbaigtos reformos. Be jų, šalies vadovas nemato didesnės valstybės ekonominės pažangos, tik sėkmingai jas įgyvendinus gali sumažėti nedarbas ir skurdas.

“Reikia racionaliai sutvarkyti energetikos ūkį, išplėtoti Lietuvos, kaip tranzito šalies, infrastruktūrą, sutvarkyti mokesčių sistemą, įgyvendinti pensijų, socialinės paramos, sveikatos apsaugos reformas, sukurti šiuolaikišką ir visiems prieinamą švietimą”, - tokius būtinus Lietuvos valdžios darbus įvardijo V.Adamkus antradienį surengtoje spaudos konferencijoje, praneša ELTA. Šiems darbams išjudinti valstybės vadovas ketina telkti Seimo ir Vyriausybės pastangas.

Vasario 26-ąją V.Adamkus pradėjo penktuosius prezidentavimo kadencijos metus. Svarbiausiu savo per ketverius metus nuveiktu darbu šalies vadovas laiko demokratinės santvarkos įtvirtinimą šalyje bei atsiradusį žmonių tikėjimą demokratine sistema.

Tiesa, valstybės vadovas nevengė pripažinti ir klaidų. V.Adamkus apgailestavo, kad jam nepavyko suvienyti politinių jėgų, kurios būtų pakreipusios politinį ir ekonominį Lietuvos gyvenimą daug pozityvesne kryptimi. Tačiau likusį vadovavimo šaliai laikotarpį jis ketina dėti visas pastangas, kad politinių partijų santykiai būtų pakylėti “kiek aukščiau”.

Būsimasis Lietuvos Respublikos prezidentas, kai dirbo svarbiose JAV federalinėse pareigose, gal negalvojo tapti tuo, kuo jis yra šiandien, bet visados, kai būdavo siunčiamas Europon ar Maskvon tarnybiniais reikalais, niekada neužmiršdavo ir pavergtos Lietuvos reikalų.

V. Kapočiaus nuotr.

Net jei pats ir būtų apsisprendęs kandidatuoti antrai Prezidento kadencijai, V.Adamkus teigia, jog būtų dar per anksti tai atskleisti. Šalies vadovo nuomone, jo ketinamus nuveikti darbus visuomenė imtų traktuoti kaip priešrinkiminę kampaniją.

V.Adamkaus apsisprendimą, ar eiti į Prezidento rinkimus dar kartą, lems bendros šalies problemos.

Po spaudos konferencijos V.Adamkus pokalbį su žurnalistais pratęsė prie vyno taurės. Šalies vadovas pakėlė taurę “už spaudą ir tolesnį sėkmingą bendradarbiavimą”. V.Adamkus prisipažino, jog neformalus, tiesioginis bendravimas su žiniasklaida, kai užsimezga diskusija, padeda geriau išreikšti savo poziciją. Todėl tokių susitikimų reiktų daugiau. “Kada vėl pasimatysime?” - juokavo Prezidentas.

LENKIJOS IR LIETUVOS SANTYKIAI - SEKTINAS PAVYZDYS

Vilnius, vasario 28 d. (ELTA). Lietuvoje viešintis Lenkijos Senato pirmininkas Longin Pastusiak teigia, kad Lenkijos ir Lietuvos santykiai yra sektinas pavyzdys, rodantis, kaip turi vykti bendradarbiavimas visais lygiais: vyriausybių, parlamentų, ir, svarbiausia, žmonių individualių santykių bei pasienio mainų plėtros srityje.

Kalbėdamas Seimo plenariniame posėdyje, svečias sakė, kad jo vizitas Vilniuje yra pirmasis oficialus išrinkto naujojo Lenkijos Respublikos Senato pirmininko užsienio vizitas. Svečio teigimu, tai nėra atsitiktinumas, kad planuodamas pirmąją užsienio kelionę, kuri visuomet turi taip

pat simbolinės reikšmės, pasinaudojo būtent Lietuvos Respublikos Seimo kvietimu. “Mano vizito intencija yra pabrėžti, kokį didelį dėmesį Lenkija skiria ryšiams su Lietuva, kaip stipriai mus domina sėkminga Lietuvos plėtra ir mūsų geri kaimyniniai santykiai”, - sakė L. Pastusiak. Jis pabrėžė, kad Lenkijos ir Lietuvos partnerystė remiasi būtent tokiu abiejų valstybių interesų bendrumu. “Lenkijos ir Lietuvos užsienio politikos santykiai įvardijami kaip strateginė partnerystė, nes sutampa mūsų šalių užsibrėžti tikslai”, - teigė jis, praneša ELTA.

Savo kalboje Lenkijos Senato vadovas akcentavo

ekonominį šalių bendradarbiavimą, Lietuvos narystės NATO siekį ir mūsų bendrą narystės Europos Sąjungoje siekį.

Svečias paragino Lietuvos verslininkus aktyviau plėtoti ekonominius ryšius su Lenkija, dalyvauti kartu su Lenkijos firmomis bendruose renginiuose.

Lenkijos Senato pirmininkas tikisi, kad netrukus galėsime švęsti Lietuvos ir kitų šalių, Estijos, Latvijos, Slovėnijos, Slovakijos įstojimą į NATO. “Lenkija visuomet stengiasi remti Lietuvos interesus Aljanse ir maloniai stebisi kolegų - Lietuvos par-

(Nukelta į 10 p.)

DIRVOS NOVELĖS KONKURSO JURY KOMISIJOS SPRENDIMAS

Jury komisija dėkoja visiems novelės konkurso dalyviams. Sprendimas nebuvo lengvas ir ilgai svarstomas. Kelios novelės neatitiko laikraštyje paskelbtų kriterijų ir todėl nebuvo svarstomos.

Jury komisija posėdžiavo Čikagoje 2002 m. vasario 24 d. ir trim novelėm paskyrė premijas: **pirmąją premiją** skiria Genovaitei Lukšaitei už **Antanienė, kuriai sekėsi** (Aleksas) iš Radviliškio. **Antrąją premiją** skiria 2 novelėm: Danutei Dvilinskaitei-Laukienei už **Juodasis piklius Pucnėda** (Teta Domce) iš Prienų ir Vidui Morkūnui už **Mirtis** (Celestinas Gaižauskas) iš Vilniaus.

*Jury komisija:
Jolanta Bužinauskytė
Eglė Juodvalkė
Daiva Meilienė*

FIDE TARPTAUTINĖS VARŽYBOS

Į Lietuvą atvykęs Tarptautinės šachmatų federacijos (FIDE) prezidentas Kirsanas Iljumžinovas, kuris yra ir Rusijos Federacijos Kalmukijos Respublikos prezidentas, susitikimuose su Lietuvos politikais pažadėjo artimiausiu metu Vilniuje surengti aukšto rango tarptautinių varžybų, praneša ELTA.

Susitikimų maratoną pradėjęs Lietuvos Respublikos Prezidentūroje, K. Iljumžinovas pristatė Prezidentui Valdui Adamkui FIDE veiklą bei

palankiai įvertino bendradarbiavimą su Lietuvos šachmatų federacija, kuriai šiuo metu vadovauja Seimo Pirmininko pavaduotojas Česlovas Juršėnas.

FIDE vadovas Prezidentui sakė, jog artimiausiu metu planuojama surengti Lietuvoje keletą tarptautinių šachmatų turnyrų. V. Adamkus pažymėjo, kad būtų svarbu šachmatais sudominti kuo daugiau jaunimo. Šalies vadovas taip pat išreiškė Lietuvos suinteresuotumą plėtoti glaudesnius prekybos ir ekonomikos ryšius su Kalmukija.

Konkrečiau apie tai kalbėta vėliau vykusiam K. Iljumžinovo susitikime su Vilniaus meru Artūru Zuoku. FIDE prezidento teigimu, šachmatų čempionatai yra gera priemonė populiarinti miestą, nes į didžiuosius šachmatų sporto renginius atvyksta per šimto šalių atstovai, o čempionatų transliacijas internete stebi milijonai šachmatų mėgėjų iš viso pasaulio. Be to, FIDE suinteresuota plėsti ir šachmatų varžybų geografiją. Dar vienas argumentas - senos šachmatų tradicijos tiek Lietuvoje, tiek Vilniuje - Sovietų Sąjungos laikais čia vyko ne vienas stambus šachmatų renginys, o Lietuvos šachmatų federacija yra viena seniausių pasaulyje.

K. Iljumžinovas sakė, kad Lietuvos atstovai yra aktyvūs ir pasiekia nemažų laimėjimų, iš kurių paskutinytis - pirmosios vietos pasaulio vaikų čempionate.

Vilniaus mero teigimu, miestas pasirengęs padėti rengti tokio didelio masto čempionatus bei sudaryti sąlygas, kad čempionatas įvyktų, o konkrečias datas ketinama aptarti artimiausiu metu kartu su Lietuvos šachmatų federacija.

KVIETIMAS Į KAZIUKO MUGĘ

Iš kairės: Vytautas Idzelis, Vidas Pliodzinskas, Andrius Pliodzinskas. D. Belzinsko nuotraukos

Šių metų kovo 17-tą dieną visi Clevelando keliai ir keleliai veda į skautų Kaziuko mugę. Abi Dievo Motinos parapijos salės bus išpuoštos pirmaisiais pavasario žiedais, virtinėmis riostainių, velykaičiais, įmantriais medžio drožiniais ir jaunatviška nuotaika. Tradicinė visos skautiškos šeimos mugė bus atidaryta tuoj po lietuviškų šv. Mišių didžiojoje parapijos salėje.

Mielos viešnios ir sveteliai, pasitikit žygiuojančiųjų gretas, paganykit akis po visas grožybes, pasibendraukit, pasidraugaukit, o svarbiausia, nusipirkit dovanėlių, taip kruopščiai pagamintų igudusių rankų, ar dar bandančių kurti mažų rankyčių. Kaziuko mugės pelnas suteikia lėšas sueigoms, išskyloms bei stovykloms. Kitais metais Jubiliejinė

stovykla tolimoje Kalifornijoje, o palapinės jau praleidžia lietutį.

Vyriausi mugės rengėjai ir šeimininkai, tai Neringos ir Pilėnų tuntų tuntininkai: s Virginija Juodišūtė Rubinski ir vs Remigijus Belzinskas. Jie

Laimis Belzinskas, tuntininkas Remigijus Belzinskas.

patys ir jų vadijų nariai jau čia gimę ir išeivijos skautų eilėse užaugę jauni profesionalai. Susitikę mugėje susipažinkit.

Neringos tunte su vyr. skautėm kandidatėm dirba buvusi tuntininkė vs Vilija Klimienė. Jos ruošiasi įžodžiui, pagal naują programą "skautišką kraitį krauna". Su prityrusiom skautėm darbuojasi pati tuntininkė Virginija. Skaučių ir skaučių kandidačių draugininkė yra vyr.sk Veronika Taraškaitė, paukštyčių - vyr.sk Saulutė Tamošiūnaitė, o liepsnelių ps Teresė Majorovaitė Mordini. Visur labai daug talkina buvusi tuntininkė s Livia Juodišūtė Pollock.

Pilėnų vadijoje su giliukais dirba skautas vytis kandidatas Gintas Civinskas; vilkiukų draugininkas s Andrius Belzinskas, skautų draugininkas yra s Algis Miškinis, o prityrusiems skautams vadovauja pats tuntininkas Remigijus.

Mums vyresniesiems tikrai džiugu matyti išeivijos skautijos tęstinumą, dėkojam visiems vadovams, kurie skiria savo brangų laiką, dažnai ir savo lėšas, praturtinti ir pajavairinti sueigas ir visą skautišką veiklą. Nepamirškime ir jiems pasakyti, kad jų pastangas vertiname.

Pasimatysime Kaziuko mugėje Dievo Motinos parapijos salėje. Pasižmonėsime, pasidraugausime, pasmaguriam ir daug rankdarbių išgisim.

Sesė Aldona

ĮVAIRIOS ŽINIOS

Kaune atlikta antroji širdies persodinimo operacija. Vakar Kauno medicinos universiteto klinikų vadovai ir sudėtingą 3 val.15 min. trukusią operaciją atlikę chirurgai dar buvo linkę belsti į medį - anksti džiaugtis sėkme. "Operacijos eiga ir paciento būklė nuteikia optimistiškai", - teigia KMUK valdymo tarnybos direktorius Edmundas Varpio-tas. "Vyriškis atsigavo, pats kvėpuoja, jo būklė stabili, gyvybiniai rodikliai normalūs", - sako Kardiochirurgijos skyriaus vadovas Algimantas Sasnauskas. Penkiasdešimt penkerių metų kauniečiui Feliksui Stankevičiui beveik prieš metus (pernai, kovo 21-ąją dieną) Kauno medicinos universiteto klinikose taip pat buvo atlikta širdies persodinimo operacija.

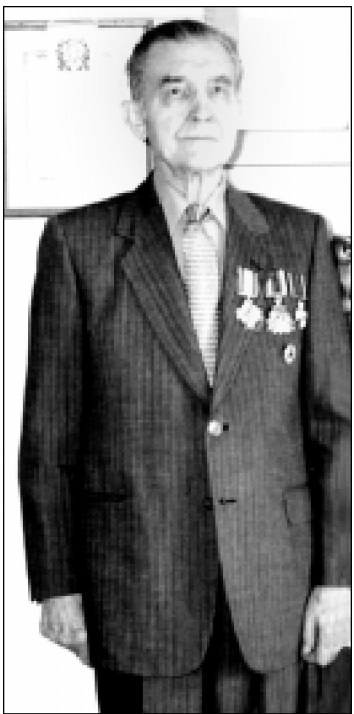
Nors infekuotųjų ŽIV Lietuvoje mažiausiai Europoje, pranešimas apie dviejų šiauliečių donorų kraujyje aptiktą žmogaus imunodeficino

virusą sukėlė suprantamą visuomenės nerimą. Šis faktas skaudžiai priminė, jog klausimas apie kraujo preparatų saugumą yra labai aktualus: nemalonią AIDS dovanėlę gali gauti kiekvienas svetimu krauju gydomas ligonis. Kol donorai duoda kraujo dėl užmokesčio, yra realus pavojus per jį užsikrėsti įvairiomis ligomis.

Paskleista sena žinia apie ŽIV pasėjo paniką. Netiksli informacija apie du naujus žmogaus imunodeficino viruso (ŽIV) nešiotojus Šiauliuose pasėjo paniką tarp pacientų ir pribloškė medikus. "Nežinau, iš kur pasklido žinios apie ŽIV infekuotus šiauliečius donorus, kurių kraujas šiomis dienomis neva galėjo būti perpiltas ligoniams. Tokių duomenų neturime", - "Lietuvos rytui" teigė Šiaulių ligoninės kraujo perpilimo skyriaus vedėja Neringa Mikalauskienė. ŽIV užkrėstas donorų kraujas nebuvo perpiltas.

"Niekada neatiduodame naudoti kraujo, kol jis dar nėra ištirtas", sakė Šiaulių ligonis skyriaus vedėja Neringa Mikalauskienė."Jeigu reikia ištirti, kam kieno kraujas perpiltas, tą visada galima padaryti, nes žinoma, ir kas yra donoras, ir kas yra ligonis", sakė gydytoja.

Klaipėdos meno mokykloms prasidėjo šoko terapija - miesto valdžia užsimanė kelis kartus padidinti mokesčius dailės ir muzikos mokyklose. Mokinių tėvai ir pedagogai griebėsi už širdžių. Vieni todėl, kad kas mėnesį mokėti apie 100 Lt neleis šeimos biudžetas ir vaikai nebegalės lankyti mokyklų. Kiti todėl, kad mokesčių pakėlimas reikštų meno mokyklų nykimo metą. Kodėl buvo užsimota prieš meno mokyklas? Iš kai kurių politikų lūpų išsprūsdavo teiginys, kad mokyti dailės ir muzikos - nėra privalomoji valstybės funkcija. Tačiau gabiems vaikams reikia ne vien valdžios aplodismentų.

Žurnalistas ir redaktorius Karolis Milkovaitis po apdovanojimo Gedimino ordinu.

Už didelius nuopelnus Lietuvai šių metų Vasario Šešioliktos minėjime Los Angeles mieste garbės generalinis konsulas Vytautas Čekanauskas įteikė Lietuvos Respublikos prezidento Valdo Adamkaus dekretu apdovanotam žinomam išeivijos veikėjui Karoliui Milkovaičiui Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Gedimino ordiną.

Tuo pat metu kilo ir nauji prisiminimai. Jau nuo gimnazijos laikų teko mokytis klasėje, kur visuomet kartu būdavo ir žydų moksleivių. Vėliau Technikos mokykloje teko kartu mokytis ir draugauti su Abraomu Šusteriu, gimusiu Aukštadvaryje, Trakų apskrityje. Paskutinį kartą jį mačiau rudojo okupanto išniekintą bežygiuojančioje žydų voroje ant Aleksoto tilto Kaune 1942 m. žiemą. Mūsų žvilgsniai susitiko: jis nusišypsojo ir nors akimirksniai man priminė, kad štai mes buvom draugai, o dabar aš nieko negaliu jam padėti. Jo kolona apstatyta gestapo kareiviais žygiuoja po darbo Viliampolėn, kur Kauno žydams buvo įrengtas getas. Šusteris tuo laiku jau buvo vedęs, turėjo sūnų ir, prieš patenkant į getą, gyveno Kaune Italijos gatvėje. O aš toje gatvėje kaip tik prieš tai prižiūrėjau Penktosios Amatų mokyklos pastato statybą, mes susitikdavom, pasikalbėdavom.

Tą statybą užbaigus, persikėliau į Vilnių ir gavau tarnybą Statybos bendrovėje, kur buvau paskirtas rajono inžinieriumi, vėliau direktoriumi. Šios pareigos teikė tam tikrą prestižą, kas karo ir okupacijų metais buvo surišta su nemalona numais, o neapdairumo ir paslydimo atvejais galėjo grėsti visai blogu. Todėl, ieškodamas teisingų ir kartu atsargių žodžių, ką turiu atsakyti žydų reikalui, svyravau tarp baimės ir drąsos, tarp egoizmo ir moralinės atsakomybės, tarp neapykantos okupacijos terorui ir svajonių apie Lietuvos laisvę, trumpai - tarp genocido toleravimo ir žmoniškumo prievolių.

Į mano pastatytą paskutinį klausimą Buršteiniui ir Rabinovičiui gavau tokį paaiškinimą:

- Matote, pone direktoriau... Mes kalbam su pasitikėjimu Jumis ir su visišku atvirumu. Mes labiausiai suinteresuoti, kad kaip galima didesnis geto žydų skaičius galėtų dalyvauti įvairiuose statybos darbuose. Tokios galimybės susidaro, kaip mes išsiaiškinom, tada, kai mūsų darbininkai skiriami atlikti įvairius pagalbinius darbus. Pavyzdžiui, nešioja statybines medžiagas, valo darbų vietas, kasa žemę fundamentams, na, atlieka visokius kitokius daugiau ar mažiau reikalingus pagalbinius darbus. Tokiem darbams mes galim duoti iš karto keletą šimtų darbininkų. Buvo viskas suprantama, net ir be tokio aiškaus paaiškinimo. Jiems buvo svarbiausia ne pati statyba, ne

VILNIAUS GETAS 1943 METAIS

PRISIMINIMAI IŠ VILNIAUS NACIŲ LAIKAIS

IV

Bronius V. Galinis

kokios rūšies ir specialybių darbų galima gauti, bet aplamai ko didesnio skaičiaus žmonių gelbėjimas. Tad reikėjo padaryti sprendimą ir duoti atsakymą.

Pasitarimą užbaigiau, pasakydamas advokatams, kad aš pamėginsiu gauti geto žmonių darbų ne tik prie Kailio fabriko, bet ir prie kitų statybų. Mano vadovaujamą bendrovę vokiečių karinė ar civilinė administracija spaudžia atlikti visą eilę darbų ir nustato skubotus terminus. Kadangi

sugebėjimas santykiuoti su žmonėmis. Be to, jis nuo seniai darbavosi Vilniuje ir turėjo itin plačių pažinčių su statybos darbininkais. Jo vykdomuose darbuose dar niekad nebuvo kilę ginčų su dirbančiaisiais, ko nepajėgta išvengti kitose darbovietėse.

Pasikviečiau Oleinikovą pasitarti ir išsiaiškinau darbo

HELIOS kino teatro statybos (jis buvo statomas prie Gedimino gatvės), argumentuodamas, kad šiuos pastatus būtina ko greičiau užbaigti. Jie esą svarbūs karo reikalams rytų fronte... Toliau nurodžiau, kad mūsų bendrovė dabar veda 17 skirtingų statybos darbų ir reikalinga stambios darbo jėgos. Ji turi per 1000 darbininkų, iš kurių apie 200 dirba stalių ir mechaninių dirbtuvių sąstato, bet tas skaičius, dar atmetus raštinės tarnautojus,

Telšių miesto vaizdas, kuriame iki II-jo Pasaulinio karo buvo garsi žydų ješiva - rabinų mokykla ir žydų gimnazija.

vis tiek negalėjau visiškai pasitikėti mūsų pasitarimų slaptumu, kadangi negalėjau žinoti, ką geto delegatai galės pareikšti gestapui apie mūsų pasikalbėjimus, jeigu bus klausiami, aš dirbtinai stengiausi sudaryti viešą įspūdį, kad man rūpi konkretūs ūkiški reikalai, pirmoje vietoje stovi savosios bendrovės interesai, o Kailio fabriko statyba yra tik viena iš tų, kurios turi pirmumą tarp kitų panašių.

BANDYMAS PASISEKĖ
Viena iš mūsų vykdomų didelių statybų buvo VELFO elektrotechnikos reikmenų keturių aukštų pastatas. Fabriką organizavo ir jo direktorium buvo dipl. inž. Kęstutis J. Jesaitis, o statybos darbus vykdė mūsų Statybos bendrovė. To fabriko gamyba buvo svarbi krašto ūkiui.

Tik neseniai į tą statybą buvau perkėles darbų vedėju Joną Oleinikovą. Tai buvo apie 50 metų amžiaus, plačių pečių, vidutinio ūgio, gerokai praplikęs, apvalaus, bet taisyklinų veido bruožų vyras. Jis turėjo gerą patyrimą darbus organizuoti, bet svarbiausias jo būdo teigiamas bruožas buvo

sąlygas Kailyje, nes kaip tik iš čia jis buvo nukeltas į VELFĄ. Bekalbant apie žydų darbininkų gavimo galimybę ir specialų reikalingumą suorganizuoti jiems maisto tiekimą, jis nenustebo ir tik davė man ypač gerą idėją. Pasirodė, kad ankstyvesniais metais, kai dar nebuvo atsikėlęs į Vilnių, Oleinikovas savo grupėse yra turėjęs žydų darbininkų. Tada pagal vokiečių administracijos išleistas taisykles (Zirgular Nr. 1, 1941 m. spalio 15 d., kažkokio Ross pasirašytą) darbdaviai buvo įpareigojami paruošti žydų darbininkam karštą sriubą pusdienyje. Tas potvarkis vis dar nebuvo atšauktas, ar užmirštas atšaukti, ir juo mes galime pasinaudoti. Potvarkis palengvintų teisę įgabenti maistą į darbovietę - tiksliau sakant, padėtų užmaskuoti maisto operacijų mastą ir jo tikrą pobūdį. Reikia tik išgauti oficialų leidimą geto žydams dirbti statybose.

Tada pradėjau redaguoti raštą gestapui, prašydamas leidimo duoti iš Vilniaus geto 180 darbininkų prie Kailio statybų ir 30 darbininkų prie

paskirstytas į septyniolika vietų, yra visiškai nepakankamas reikiamu greičiu darbus atlikti ir parengti pastatus naudojimui. Todėl papildomos darbo jėgos gavimas yra būtinas, ir jis buvo panaudotas kaip tik tose statybose, kurios

Atkelta iš 8 p.
LENKIJOS IR LIETUVOS
SANTYKIAI - SEKTINAS
PAVYZDYS

lamentarų atkaklumu ir nuoseklumu kovoje dėl kuo geresnės savo šalies pozicijos”, - sakė svečias. Jis tikisi, kad jau šių metų rudenį artimiausiam NATO viršūnių susitikime Prahoje bus priimti Lietuvą tenkinantys sprendimai ir netrukus ji taps visateise Aljanso narė. Jis taip pat pažymėjo, jog Lietuva kaupia NATO narystei būtiną karinę patirtį, bendradarbiaudama ir su Lenkija.

L. Pastusiak pasveikino Lietuvos parlamentarus su laimėjimais, pasiektais derybose su ES. “Jūs pradėjote savo derybas vėliau nei

pagal Reicho įstaigų patvarkymus turi pirmumą prieš kitas statybas, atliekamas vietos reikalams.

Formaliai ir stilistiškai žiūrint, atrodė, jog tokio rašto turinys yra šimtu nuošimčių provokiškas ir noris suteikti patarnavimą jų karo sėkmei. Bet jo esmė ir priežastis bei paskirtis, kaip jau suprantama, buvo visai kita. Ji buvo surišta su pavojumi ir rizika, jeigu kas gestape susigaudytų, lietuviškai tariant, “kur šuva pakastas”, ar, jei kas tas kombinacijas iškustų.

Raštą padaviau išversti į vokiečių kalbą ir paruošti išsiuntimui bendrovės reikalų vedėjui Nikodemui Antanavičiui, kurį, dar tik atvykęs į Statybos bendrovę Vilniuje jau radau dirbantį tose pareigose. Tai buvo jaunas ir inteligentiškas, turįs patyrimo žurnalistikoje pareigūnas, atliekantis visus savo uždavinius be priekaišto. Pasirašiau šį raštą, visai skirtingą nuo kitų kasdieninės rutinos raštų, taipgi pajusdamas visai skirtingą pergyvenimą. Jis lietė ne tiek technologiją, kiek gyvus, nelaimingus, kenčiančius žmones.

Atsakymas greit atėjo ir, mūsų pasitenkinimui, buvo teigiamas. Geto žydų prašymas jiems padėti šiuo ypatingu būdu buvo išgirstas. Darbų vedėjas Jonas Oleinikovas tuoju buvo sugrąžintas į Kailį, o jo vieton į VELFĄ darbų vedėju paskyriau Beresnevičių, Vilnijos lietuvių, kilusį iš Lydos. Tai buvo irgi geras darbų vykdytojas. VELFO fabrikas 1944 m. balandžio mėn. buvo užbaigtas, pašventintas ir perleistas naudojimui.

(Bus daugiau)
 (“Technikos žodis”, 1981 Nr. 3)

Lenkija, o šiandien esate arčiau Briuselio negu mes”, - pastebėjo jis.

Lietuvoje viešintis Lenkijos Senato pirmininkas pasidžiaugė, kad Lietuva ir Lenkija nevengia tokių sunkių klausimų, kaip tautinių mažumų švietimo sąlygos, kalbos ir kultūros išlaikymas, kad esame atviri dialogui, kuris nuolat vyksta ir duoda gerų rezultatų. “Jeigu ir toliau jį palaikysime, tikrai išsprėsime visus klausimus. Tai leis mums susitelkti ekonominiam ir kultūriniam bendradarbiavimui, mūsų integracijai į Europos Sąjungą ir Lietuvos narystės NATO siekiui”, - sakė iš Lietuvos parlamento tribūnos Lenkijos Senato pirmininkas.

RENGINIŲ KALENDORIUS

KOVO 2 ir 3 d. įvyksta Ateitininkų šventė ir Dainavos stovyklai paremti koncertas, kurį atliks “Dainavos” oktetas iš Chicagos.

KOVO 17 d., sekmadienį: Clevelando Skautijos ruošiamą tradicinę “Kaziuko Mugę”, Dievo Motinos parapijos salėse. Pradžia 11:00 v.r.

KOVO 23-24 d. d.: “ŽAIBO DIENOS 2002” - metinis Clevelando LSK Žaibo parengimas, šeštadienį ir Š. Amerikos Lietuvių vyrų senjorų Krepšinio turnyras šeštadienį ir sekmadienį

KOVO 23-24 d. d.: dienomis - Šv. Jurgio parapijos velykinių kepinų pardavimas.

KOVO 24 d. sekmadienį 11:30 v.r. Dievo Motinos parapijos patalpose JAV Lietuvių Bendruomenės Clevelando apylinkės metinis susirinkimas

BALANDŽIO 7 d., 11:30 v.r. - Atvelykio stalas Šv. Jurgio parapijos salėje.

GEGUŽĖS 12 d., 11:30 v.r. Motinos dienos priešpiečiai Šv. Jurgio parapijos salėje

GEGUŽĖS 27 d., 8:30 v.r - Prisiminimo dienos (Memorial Day) apeigos, Mišios ir pusryčiai. Rengia Katalikų karo veteranų 613-asis postas Šv. Jurgio parapijoje.

RUGSĖJO 8 d., 11:30 v. ryto - Šv. Jurgio parapijos gegužinė parapijos sodyboje.

SPALIO 26-27 dienomis “Tradicinės lietuvių dienos” šeštadienį 6:30 v.v. Dievo Motinos parapijos auditorijoje “Aukuro” choro koncertas. Rengia JAV LB Clevelando apylinkės valdyba.

LAPKRIČIO 9 d., šeštadienį, EXULTATE choro 20-mečio jubiliejinis koncertas ir banketas.

LAPKRIČIO 17 d., nuo 11:30 iki 3:30 v.p.p. - Šv. Jurgio parapijos rudens šventė.

Clevelando Skautija kviečia visus į tradicinę

KAZIUKO MUGĖ

sekm., **kovo 17 d.,** 11:00 v.r.

DMNP parapijos salėse

RANKDARBAI, KARŠTI PIETŪS, TORTAI, LEDAI, BEI

KITI SKANUMYNAI,

UŽSIĖMIMAI VAIKAMS, LOTERIJOS IR LIETUVIŠKOS DAINOS!

ĮVAIRIOS ŽINIOS

KAUNIEČIUS Į MUGĘ KVIEČIA KAZYTĖ

Kaunas, vasario 27 d. (ELTA). Kaunas ketina mesti iššūkį ši savaitgalį sostinėje vyksiančiai tradicinei Kaziuko mugei. Į Laisvės alėjoje organizuojamą šventę laukiama atvykstant ūkininkų, amatininkų, prekeivių iš visos Kauno apskrities, o miestiečius linksmintis kvies Kazytė.

Kovo 2 dieną, šeštadienį, centrinėje miesto gatvėje vyksiančią Kaziuko mugę organizuoja Lietuvos šeimos ūkininkų sąjunga. Šventės, pradedančioje 8 val. ryto, dalyvius ir svečius linksmins

“Ąžuolyno” ir Karinių oro pajėgų orkestrai, taip pat kapelijos, tautinės muzikos ansambliai, kiti kolektyvai iš visų aštuonių Kauno apskrities savivaldybių. Iš aplinkinių rajonų tikimasi sulaukti nemažai ūkininkų bei liaudies meistrų.

Pirmosios pavasario šventės metu nuo Muzikinio teatro Laisvės alėja karietoje su palyda važinės renginio šeiminkė - Kazytė. Pačių išradingiausių ir linksmiausių mugės dalyvių laukia apdovanojimai.

SPORTAS

BAIGĖSI SKANDALINGOS OLIMPINĖS ŽAIDYNĖS

Lietuvos olimpinės misijos Salt Lake City vadovė Vida Vencienė geriau nei bet kuris kitas mūsų šalies žiemos olimpietis žino, kokia yra pergalių trasose kaina ir tai, kad laimėjimai pasiekiami toli gražu ne kiekvienam.

V.Vencienės nuomone, į viešumą iškilę korupcijos, dopingo atvejai turėtų padėti panašių skandalų išvengti ateityje. Lietuvos misijos vadovė olimpinėse žaidynėse Vida Vencienė tvirtina, kad dėl keisto teisėjavimo vienas po kito kylantys skandalai užgožė sportininkų varžybas.

Salt Lake City baigėsi skandalingiausios visų laikų žiemos olimpinės žaidynės. Grauztis ir pavydėti estams, JAV vykusiose žiemos olimpinėse žaidynėse iškovojo siems tris medalius, verta, tačiau nederėtų persistengti. Margaritos Drobiazko ir Povilo Vanago dėka Lietuvos vardas pasaulyje nuskambėjo

plačiau, nei tikėjomės, o galiausiai ir ledo ritulininkas Darius Kasparaitis, su Rusijos rinktine tapęs ledo ritulio turnyro prizininku - irgi mūsiškis.

Nors nei žiūrovų ovacijos, nei tituluotų čiuožėjų parama, nei oficialus protestas Tarpautinei čiuožimo federacijai nepakylėjo mūsiškių Povilo Vanago ir Margaritos Drobiazko ant apdovanojimų pakylės, atvirai apie savotišką mafiją ledo šokiuose prašnekę lietuviai gal bent kiek sujudins nebe pirmus metus teisėjų sandoriais menkinamą vieną gražiausių sporto šakų. Lietuvos sportininkai, nors ir nesulaukę tokios reakcijos iš mūsų valstybės valdžios, kaip kad Rusijoje, kur šios šalies olimpiečių protestai buvo svarstomi net Prezidento ir Dūmos, Lietuvos vardą iškėlė ir savo čiuožimu, ir gebėjimu pakovoti už objektyvumą.

Lietuvių grįžimo į tėvynę informacijos centras

Su dideliu liūdesiu pranešame kad

A. † A.

Dipl. Inž. STASYS BUDEJUS

mirė 2002 metais vasario 14 d. Palos Heights, Chicagoje. Velionis buvo pašarvotas vasario mėn.

18 d. Petkus Lemont laidotuvių namuose. Vasario mėn. 19 d. po šv. mišių Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos bažnyčioje buvo privačiai palaidotas.

Liūdėdami netekę ištikimo kovos draugo reiškiamo nuoširdžių užuojautą jo žmonai ONUTEI ir visiems jo giminėms.

*Lietuvos Laisvės Kovotojų Sąjungos
likę nariai*

PADĖKA

2001 m. gruodžio 21 d. iškeliavo amžinybėn

A. † A.

STASĖ MAČIENĖ

Mūsų nuolat besišypsančios motinos, sesers ir močiutės šviesus atminimas ilgai telieka visų jos pažįstamų ir artimųjų prisiminimuose.

Nuoširdžiai dėkojame visiems pareiškusiems užuojautą, palydėjusiems velionės paskutinę žemiškąją kelionę, bei visokeriopu savo dėmesiu palengvinusiems mūsų liūdesį.

*Dukra Aurelija Jucaitienė, žentas Antanas ir šeima
Sūnus Nerijus, marti Anne ir šeima
Sūnus Nerijus, marti Sabine
Sesuo Valerija Lesčinskienė ir šeima*

DIRVAI AUKOJO

E.Briedis, Burr Ridge, IL 100
L.B. Clevelando skyrius 100
A.Simonaitis, Rockford, IL 65
J.Ardys, Fairview, PA 50
E.Rakauskas, St. Pete. B., FL.. 35
J.Stuogis, Cleveland, OH 35
V.Rack, Eastlake, OH 20
R.Kronas, Willowbrook, IL ... 15
B.Račkauskas, Chicago, IL 15
L.Špokas, Crystal L., IL 15
A.Varnelis, Dowagiac, MI 15
J.Vyšnionis, Willowick, OH ... 15
J.Gumbelevičius, Winston, OR 12
A.Gverzdys, Canada 10
I.Ramanauskienė,
Daytona, FL 10
J.Sonta, Akron, OH 5

*Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame*

Parama našlaičiams ir daugiavaikėms šeimoms

Švenčionyse surengta Čikagoje veikiančio Lietuvos našlaičių globos komiteto ir Vytauto Landsbergio fondo labdaros akcija miesto ir rajono vaikams.

V.Landsbergio fondo ir minėto komiteto atstovė Lietuvoje Gražina Landsbergienė, kaip informuoja ELTA, Švenčionių seniūnijoje susitiko su globojamais vaikais, jų artimaisiais, taip pat su vaikais iš daugiavaikių šeimų bei jų tėveliais. Jiems buvo dalijama labdara, gauta iš Vokietijos šaulių brolių sąjungos, taip pat piniginė parama, gauta iš Amerikos lietuvių Algio Kazlausko.

Panašūs susitikimai anksčiau jau buvo surengti Anykščiuose, Panevėžyje, Vilniuje. Iš viso paremti 177 vaikai.

KOLDŪNAI MĖSOS, VARŠKĖS, GRYBŲ, RŪKŠ.

KOPŪSTŲ, BULVIŲ

Skambinkite:
Jodi Apanavičius
Tel.: (440) 354-4029
arba (216) 481-4614
Susitarus pristatom į namus

Priimamas gyventojas

Išnuomotame name gyvename 2 žmonės, priimtumėme dar trečią, moterį ar vyrą su žmona. Visai arti Dievo Motinos parapijos.

**Skambinkit: Živilei
(216) 481-9300 arba
1-440-834-0313**

ĮVAIRIOS ŽINIOS

Kovo 1-ąją, Klaipėdoje Baroti galerijoje atidaroma unikali, aukščiausio lygio mūsų dailės paroda “XX a. Lietuvos tapybos klasikos akcentai”. Joje bus eksponuojami praėjusio šimtmečio garsiausių Lietuvos tapytojų - tokių kaip Jonas Švažas, Algirdas Petrulis, Leonas Katinas, Antanas Gudaitis, Mindaugas Skudutis, Algimantas Kuras, Raimundas Sližys ir kt. - tapybos darbai. Paroda įdomi tuo, kad joje bus pristatomi skirtingų XX a. dešimtmečių tapybos raidos akcentai. Paroda “XX a. Lietuvos tapybos klasikos akcentai” Baroti galerijoje vyks iki kovo 21 dienos.

Valstybinio pučiamųjų instrumentų orkestro “Trimitas” muzikantai ir programos dalyviai tars “adios” Lietuvai: jų laukia pavasarėjanti Italija

su garsiuoju San Remo festivaliu. Orkestras, paskui kurį, direktoriaus Romualdo Barvainio teigimu, laksto visi Europos impresarijai, San Remo festivalyje taps kultūrinės programos dalyviu, kuriam plos šimtai klausytojų. “Trimitas” pasirodys prieš didžiąją salę sukonstruotoje lauko scenoje kartu su muzikantais iš viso pasaulio. Italijoje parodysime pasaulinio lygio programą. Tokią, į kurią bilietai pas mus, Lietuvoje, turėtų kainuoti po 100 litų”, - kalbėjo orkestro direktorius.

Vienas didžiausių Lenkijos dienraščių “Rzeczpospolita” išspausdino žinomos publicistės Majos Narbutt pokalbį su Lietuvos kardinolu Vilniaus arkivyskupu Audriu Juozu Bačkiu. Pokalbis pateikiamas

“Lietuvos aide”. Publikacija “Jo Eminencija kardinolas A.J.Bačkis apie lietuvių ir Lietuvos lenkų santykius bei Bažnyčios vietą mūsų visuomenėje”.

Lietuvos Vyriausybės nutarimu savivaldybėms leidžiama spręsti, kokį mokestį nustatyti tėvams už jų vaikų išlaikymą ikimokyklinėse įstaigose. Nuo balandžio 1 dienos daugiau už vaikų lavinimą darželiuose gali tekti mokėti ir šeimoms, leidžiančioms vaikus į Kauno ikimokyklinės įstaigas. Mokėjimo tvarka Kaune artimiausiu metu turėtų keistis: Švietimo ir ugdymo skyriaus vedėjas Antanas Bagdonas “Kauno dienai” patvirtino, jog rengiamas miesto Tarybos sprendimo projektas, kuriuo norima Savivaldybės skiriamas dotacijas už vaikų išlaikymą sumažinti.

Neseniai Grūto kaime gyvenanti Bronė Akstinienė gausiame vaikų, anūkų ir proanūkių būryje atšventė šimtąjį gimtadienį. Jubiliatė visus stebino savo ištverme; miegoti nuėjo tik ketvirtą valandą ryto. Pasak močiutės Bronės Akstinienės, jos ilgą amžius paslaptis - begalinis darbštumas ir linksmas būdas.

Vilniaus gatvėse - stebėjimo kameros. Iki 2003 metų balandžio Vilniaus gatvėse bus įrengta daugiau kaip 50 vaizdo stebėjimo kamerų.

Kaip praneša ELTA, sostinės savivaldybė jau paskelbė konkursą vaizdo stebėjimo

kamerų sistemai įrengti ir vaizdo transliavimo paslaugai pirkti.

Tikimasi, jog tokia vaizdo kontrolės sistema gerokai padidins saugumą mieste.

Ji leis ne tik užfiksuoti mieste įvykdytus nusikaltimus, bet ir operatyviai į juos reaguoti, - teigia Vilniaus meras Artūras Zuokas. Jo žodžiais, Vilniaus senamiestis taps ypač saugia zona, o vaizdo stebėjimo kameros gerokai palengvins policijos pareigūnų darbą. Kameros bus išdėstytos “karščiausiuose” miesto taškuose, todėl leis nuolat stebėti šias vietas. Numatoma įrengti dviejų tipų vaizdo kameras - stacionarias ir valdomas.

Visą parą vaizdo kamermis fiksuojami vaizdai bus perduodami į Centrinį valdymo pulką Vilniaus miesto policijos komisariate.

Vaizdo kameros Vilniaus mieste bus išdėstytos atsižvelgiant į nusikaltimų, teisės pažeidimų dinamiką bei turistų labiausiai lankomų vietų analizę.

Pirmajame etape - iki šių metų rugpjūčio 20 dienos - kameras numatoma įrengti

Geležinkelio stoties prieigose, prie Aušros Vartų, Didžiojoje, Vokiečių, Trakų gatvėse, Katedros aikštėje. Iki šių metų lapkričio 30 dienos kameros bus įrengtos Gaono, Pilies, Latako, Šventaragio, Barboros Radvilaitės gatvėse, trečiajame - iki 2003 m. balandžio 1 dienos - Visų Šventųjų, Karmelitų, Arklių, Rūdninkų, Savičiaus, Vilniaus, Liejyklos ir kitose gatvėse.

Pasak Vilniaus savivaldybės Tvarkos palaikymo ir priežiūros skyriaus vedėjo Dariaus Šalugos, pagrindinis konkursui pateiktų pasiūlymų vertinimo kriterijus bus mažiausia teikiamos paslaugos kaina. Konkursą laimėjęs paslaugos teikėjas turės sumontuoti vaizdo stebėjimo kamerų sistemą Vilniaus mieste ir 10 metų ją eksploatuoti.

Pagal konkurso sąlygas paslaugos siūlytojo įstatinis kapitalas turi būti ne mažesnis kaip 400 tūkst. Lt, o kiekvienų pastarųjų 3 metų finansinė apyvarta - ne mažesnė kaip dviguba siūloma paslaugos teikimo kaina.

Konkurso dalyvių pasiūlymų savivaldybė laukia iki šių metų balandžio 8 dienos.

PARDUODAMA

50-70 hektarų prie **ALAUŠO ežero**, Utenos raj., Bikuškių km. **Pakrantė 500-1000 m.** Kaina: 1 ha - 2,500 dol.

Komercinės galimybės:

- 1. Golfo aikštynas; 2. Kempingas; 3. Išdalinti sklypais ir kt.
- Dalia* (mob.+370-86-145-92) ir
Gintaras (mob.+370-87-202-78) *Gruodžiai*,
namų tel. Vilniuje +370-2-61-79-16.

EUROPA TRAVEL 692-1700

LOWEST AIR FARES
available worldwide

EXPERTS ON TRAVEL TO EAST EUROPE

passports - visas - prepaid tickets

SERVING OUR COMMUNITY FOR OVER 35 YEARS

“LEADERS IN LOW COST TRAVEL”

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service

481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts, Mufflers, lube oil and Filter

• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!

OPEN

Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm 866 E. 200 th St.
Sat.: 8 am to 4 pm Cleveland, Oh. 44119

Paul Stefanac

JAKUBS AND SON

Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095
Telefonas: (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama.
teikianti jauką atmosferą rūdiesio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

TAUPA

LITHUANIAN CREDIT UNION

SAVI PAS SAVUS

KVIEČIAME VISUS Į TAUPĄ

Telefonas (216) 481-6677; El. paštas **TAUPA@AOL.COM**
767 EAST 185th Street CLEVELAND, OHIO 44119

DARBO VALANDOS :

Antradienį, trečiądienį ir ketvirtadienį **9:00 v.r. - 4:00 p.p.**
Penktadienį 9:00 v.r. - 6:00 p.p.
Šeštadienį 9:00 v.r. - 12:00 p.p.
Sekmadienį 11:00 v.r. - 12:00 p.p.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA IKI \$100,000 YRA APDRAUSTA (NCUA)